Vasárnapi szám ára: 4 lei

Bukarestben 5 lei

BRASSÓI LAPOK

Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr. POLITIKAI NAPILAP Felelősszerkesztő: KOCSIS BELA

ÁRA: 3 LEI Vasárnap 4 LEI

Az előfizetés ára helyben: Évente . . . . . 500 lei; Félévre . . . . 270 „; Negyedévre . . . 140 „; Havonta . . . . 52 „; Kézbesitési dij havonta 10 „

Az előfizetés ára vidékre: Évente . . . . . 600 lei; Félévre . . . . 320 „; Negyedévre . . . 170 „; Havonta . . . . 60 „; Bérmentve postán küldve

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: BRAŞOV—BRASSÓ, Kapu-uecа 64—66. szám.

Telefonszámok: Szerkesztőség 177. Kiadóhivatal és nyomda 82. sz.

Előfizetési árak külföldre: Évente . . . . . 800 lei; Félévre . . . . 500 „; Negyedévre . . 250 „

A portódijak emelése esetére az előfizetési dij emelésének jogát fenntartjuk magunknak.

HIRDETÉSEKET Brassó kivételével kizárólag a PUBLICITÉ RADOR, BUCAREST, Strada Berthelot No. 1 vagy annak fiókjai vesznek fel.

APRÓHIRDETÉSEK közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők vagy bármelyik bizományosunk utján is feladhatók

BUKARESTBEN: 4 LEI Vasárnap 5 LEI

XXX. ÉVFOLYAM. BRASOV-BRASSÓ, 1924. junius 22. (Vasárnap) 139. SZÁM.

Aprópénzzel

fizeti ki a kormány Románia jobb világot áhitó népét. Aprópénzzel a szó legszorosabb értelmében. A kincstárnok ugyanis forgalomba hozatta a régóta igért egy lejes fémdarabokat, s most már, az eddigi kinos beszerzések után még erre a célra szolgáló bugyellárisról is gondoskodni kell...

Szóval legyünk boldogok, hogy uj pénzünk van, uj pénztárcánk lesz és az eddigi néma papiros szomoruságát kellemesen csengő ércdarab vidám mosolya váltja fel.

Ez a csengés, sajnos, korántsem az arany carusoi csengése, az ábrázata pedig korántsem az igazi elégedettség derüje, de legalább valami ujdonság megint, ami az unott, ellankadt, s elkeserült lelkeket felvillanyozni van hivatva.

Ez az aprópénz, amivel a bukaresti pénzügyminiszter bennünket ki akar fizetni, kellemesen szórakoztató csecsebecse. Mikor látjuk és főkép, amikor az ujjaink közt forgatjuk, de legkivált, mikor darabját egy sótalan sósperecre átváltjuk, s élvezzük a perecesinas felgyulladó örömét, akkor értékeljük csak igazán a kormány atyai gondoskodásának teljes sulyát és boldogságát.

Tessék csak szembeállitani a rongyos és piszkos, utálattal és dühvel kézbefogott papircafatokat, amelyek oly annyira tipikus képviselői a közélet szétdaraboltságának és a közerkölcs tükrös tisztaságának és ezt a kerek, egészséges, jóképü és jókedvü fémdarabot, micsoda nagy ellentét! Ezek a kis kemény egy lejesek ugy hatnak, mint a felszabadulás, a megváltás fémbevésett galambjai. Jön a jobb, a szebb, a boldogabb élet, ami után esengünk, Vintila—Noé már kibocsátotta a galambjait és ezek majd petroleumággal fognak visszaröpülni, hogy a veszendő világot uj reménnyel töltsék el.

El vagyunk ragadtatva és nincs már semmi bánatunk. Felejtjük a lidércnyomást, amivel az átkos drágaság nehezedett ránk és amit a mindenünnen felénk siramló sok panasz, elégedetlenség, méltatlankodás keltett jobb sorshoz szokott lelkünkben.

Ki beszél még pénzhiányról, mikor itt vannak az uj egylejesek százával, ezrével, talán millióival? Adhatod, kaphatod, várhatod, válthatod, kiveheted, beteheted, mutathatod, mutálhatod, utálhatod, de pénzkrizis nincs többé. Ipar, kereskedelem ki van fizetve aprópénzzel.

A köztisztviselők most már ne dörömböljenek többet a pénzügyminiszter ajtaján. Van pénz elég és tiszta, erős kellemes külsejü pénz. Csináljanak érmet ezekből a fémpénzekből és akasszák a nyakukba talizmánnak: biztos, hogy a nyomor messze elkerüli őket. Ha csak egy ilyet is felmutatnak, a liszt, a cukor, a tej, a füszer, a főzelék, a tojás, a hus, a ruha, a cipő, a fürdő, a fogorvos, a patika, minden potom olcsósággá válik és a fizetéséből bőségesen telik még könyvre, ujságra, utazásra, szórakozásra is...

Bratianu Vintilla tudja mit csinál, hol fáj, hol és hogyan kell gyógyitani, az eddig átélt sok keservet, nehézséget elosziatni, minden bántalmat, elégedetlenséget leszerelni: hát fémpénzt kell adni Románia népének. Ez kenyér is, cirkusz is, jó életnek és jó mulatságnak, jó villámháritónak és jó honmentőnek.

A liberális kormány ellen a parlamentben bizalmatlansági indtiványt adtak be, de a többség leszavazta. A Bratianu kormány ellen az uccán tüntettek, de a rendőrség a rendzavarókat szétszórta.

Nem tudta, vajjon az ellenzék, hogy az uj pénzek már forgalomba jöttek, hogy bizalmatlanságot fejezett ki és az ucca tömegei nem kaptak még érből való érmeket, hogy hálátlanul demonstráltak a kormány ellen?

Attól a pillanattól kezdve, hogy uj, fémből való egy lejesek vannak, nem számit a sok rongyos lej, ha százasok, ezresek is azok; nincs többé semmiféle pénzhiány és nincs elegendő magas és görbe kamatláb; nincs baj a szállitással, sem a vámdijjal, sem a földfeletti és földalatti vállalkozásokkal, sem lakásinsgégel, sem hivatalnokinséggel, sem semmiféle özvegyi, vagy nyugdijügyi jajongással. A talizmán meg van, csak hordja mindenki magával. Egyet a nyakában, többet a bugyellárisában, s gondoljon mindig, feszülten, hálaérzettel, s csodálattal egy pontra: Bratianu Vintillára. Ő adta nekünk a szabaditó, a megváltó kincset...

nem gyógyitják, enyhülést hozni nem fog.

A lej legutóbbi zuhanása azért következett be, mert a kormány ujabb külföldi kölcsönt kért.

Duca: Tévedés.

Bratianu Vintila: Hazugság!

Lupu: Cselédjeivel beszéljen olyan hangon!

Bratianu Vintila: Én azt mondtam, hogy a külföldi lapok hazudnak.

Lupu: Tiltakozom a külföldi lapok nevében. Ugyanitt van egy másik külföldi lap, amely azt mondja, hogy Angliának nem áll érdekében háboru esetén Románia segitségére sietni. Annak a Romániának a segitségére, amelyet Bratianuék kormányoznak. Vagy itt van a Manchester Guardian cikke, amelyben Keynes rámutatott a lej zuhanására, azt mondja, hogy Románia mindaddig kölcsönt nem kaphat, mig Oroszországgal való viszonyát nem rendezte.

Lupu dr. elmondotta interpellációját

Bizalmatlansági inditvány a kormány ellen — Az inditványt óriási szótöbbséggel elvetették — Luput és Mihalachet ünnepli az ucca

— Bukaresti tudósitónk telefonjelentése. —

BUKAREST, junius 20. A kamara tegnapi ülése elé az egész politikai világ élénk várakozással és érthető izgalommal tekintett. Lupu dr. interpellációja volt ugyanis előjegyezve, amelyben a kormány külügyi politikáját akarta birálni. Romániának a külföldhöz, különösen pedig Oroszországhoz való viszonyával kapcsolatban.

Az interpelláció elhangzott, Bratianu Jonel és Duca külügyminiszter válaszoltak is reá, s e pillanatban ugy áll a helyzet, hogy az interpelláció hatás nélkül maradt. Hatás nélkül, mert a kamara az interpelláció után nyomban beterjesztett bizalmatlansági inditványt óriási szótöbbséggel elvetette.

Az ellenzék óriási taktikai hibát követett el tegnap ezzel a bizalmatlansági inditvánnyal. Az inditványt nem lett volna szabad beterjeszteni, amikor az ülés folyamán már látható volt, hogy a liberális képviselők aránytalanul nagy számban vannak jelen az ülésen. Az inditvány igy teljesen célját tévesztette, s éppen az ellenkező eredménnyel járt, mint aminőt az ellenzék akart elérni. A bizalmatlansági inditvány feletti szavazás eredménye nem, hogy gyengitette volna a kormány helyzetét, ellenkezőleg, megerősitette azt. Lehetséges, hogy ez a megerősödés csak efemer jelentőségü, s a kormány megbuktatása felé, ha egyebet nem, de az első lépést jelenti, mégis ismerve liberálisék szivósságát és ügyes taktikázását, kétségtelennek kell tartani, hogy ezt az eredményt Bratianuék feltétlenül a saját javukra fogják hasznositani, még ott is, ahol ehhez jogosultságuk egyáltalán nem volna.

A kamara jelentőségteljes tegnapi délutáni ülüséről a következő részletes tudósitás számol be:

Az ülést Orleanu elnök délután három órakor megnyitja. A miniszteri székeken Duca, Chirculescu, Anghelescu, Nistor, Tancred Constantinescu és Marzescu miniszterek ülnek.

Nehány jelentéktelen felszólalás után Bratianu Jonel miniszterelnök közli a királyi kéziratot, amely szerint a kamara jelenlegi ülésszakát junius huszonötödikéig meghosszabbitották.

Lupu beszél

A miniszterelnöki bejelentés után Lupu dr. emelkedik szólásra, hogy elmondja interpellációját. Az ellenzék tapsol és ünnepli Luput.

— Ha külügyi helyzetünket nézzük, s annak problémáit akarjuk feszegetni, ugy nem szükséges, hogy a külpolitikai okmányokban böngésszünk, hanem elegendő, ha a nagy nyugati demokráciák győzelme felé forditjuk tekintetünket. A május tizenegyedikén Franciaországban lefolyt választások azt a diplomáciai aktacsomót, amely öt év óta halmozódott össze, értéktelenné tette. A király a külföldön utazott, s miniszterei elkisérték utjában. De a kürtös hangjában és a bankettek ragyogásában nem nyilvánult meg a helyzet igazi képe. Nekem viszont módomban volt a helyzet ről igaz képet alkotni. S meg kell állapitanom: a külföld gyülöl bennünket. Sohasem álltunk még annyira a szakadék szélén, mint most (Tiltakozás a kormánypárton.)

Ha az alkotmány parancsolólag előirná, hogy a kormánynak kötelessége a külföldi lapok olvasása, ugy nem volnának önök annyira elragadtatva. Tapasztalatáu mat már közöltem az uralkodóval, s most közlöm a törvényhozás másik tényezőjével a kamarával is.

A külföld előtt közömbösek, vagy — a legtöbb esetben — gyülöltek vagyunk, még pedig részben saját hibánkon kivül, részben azonban, és a legtöbb esetben, saját hibánkból. Szomszédaink gyülölnek. Érthető. Ők legyőzöttek. De mások is gyülölnek bennünket. A nyugat munkássága gyülöl minket azért, ahogyan mi bánunk el az idegenből hozzánk került munkásokkal.

A külföld azt hiszi rólunk, hogy a mi országunk állandó háborus veszedelmet hordoz magában,

Tessék elolvasni a külföldi lapokat, a melyekben hat napon át egyébről sem volt szó, mint arról, hogy Romániában forradalom dühöng, Averescu lett a helyzet ura, s a király menekül. S ugyanezek a lapok azt is irták, hogy Romániával minden közlekedési lehetőség megszakadt.

A cotroceni robbanás nagyobb emóciót keltett külföldön, mint itt nálunk. Bárhol történt volna ilyen robbanás, a bünösöket a közvélemény nyomása alatt megbüntették volna. Nálunk nem.

Ismétlem, Romániát öt év óta háborus tüzfészeknek tekinti a külföld. Amikor visszatértem az országba, s láttam Bratianu Vintila erőlködését, amellyel a valutát akarta emelni, azt mondottam:

— Ime, az orvos, aki nem ismeri fel a betegséget. (Tiltakozás a jobboldalon.)

Minden bajunknak okozója Oroszországhoz való viszonyunk és Besszarábia kérdése Ez az a betegség, amelyben Románia szenved, s amely, mig alaposan meg

Románia és Oroszország

— Itt érkeztem el interpellációm lényegéhez. Mindenekelőtt azonban ki akarom jelenteni és hangsulyozni, hogy Romániának Besszarábiához való joga elvitathatatlan. (Taps minden oldalon.) S ha szükség lesz reá, magam is kimegyek a harcmezőre, Besszarábiáért küzdeni (Az egész kamara felállva tapsol).

Mindazonáltal ahhoz, hogy Bosszarábiának Romániához tartozását a világ elismerje, szükség van még az olasz ,és japán parlamentek ratifikálására, s a legutolsó fokon Oroszország beleegyezésére.

Olaszországgal Bratianu Vintila politikájának következtében minden összeköttetésünk megszakadt. Ami pedig Japánt illeti, itt volt ugyan a japán trónörökös, ünnepeltük is őt, de a ratifikálás — elmaradt. Japán most konfliktusba keveredett Amerikával s nem érdeke, hogy Oroszországgal is konfliktusba keveredjék. Ezért hát az orosz-román viszonyra felette nagy gondot kell forditanunk.

A román kormány Oroszországgal szemben folytatott politikájában vakon követte Franciaországot s most, a legutóbbi világesemények után ott áll, hogy egyedül, elszigetelten maradt, s ez egyedülmaradottságában Európa gyülöletének központjában áll. A román kormányok megtettek mindent, hogy a világ közvéleményét és szimpátiáját Romániára irányitsák, de az a kormány a fejetetején jár s tótágast áll. Hogyan képzelik, hogy igy a világ komolyan veszi őket.

A bécsi tanácskozásokra naiv, gyermeki lelkületü embereket küldöttek, akiket az egyéni hiuság mozgatott, akik azon vesződtek, hogy melyikük olvassa fel a deklarációt. S végül is abban állapodtak meg, hogy az egyetlen deklarációt ketten fogják felolvasni. (Zugás a teremben, derültség.)

Lupu: Tessék ezt megcáfolni! Miért kért Oroszország népszavazást? Mert besszarábiai közigazgatásunk sanyargatta a lakósságot. S ahelyett, hogy a kormány igyekezett volna a helyzetet tisztázni, azt még jobban összekuszálta.

A román kormány Besszarábia kérdésében a külföldön egyáltalán nem fejt ki propagandát, holott e célra negyvenmillió áll rendelkezésére.

Oroszország német parancsnokokkal szereli fel hadseregét

s esetleges fegyveres konfliktus esetén nem számithatunk Jugo-

Mai számunk 12 oldal

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

szlávia segitségére, mert ezt az országot is ellenségünkké tettük, de nem számithatunk Csehszlovákiára sem, amelynek négymilliónyi kisebbsége van. De nem számithatunk Angliára és Franciaországra sem, s mindebből csak egyetlen konkluziót vonhatunk le: a Bratianu kormánynak minél gyorsabban távoznia kell helyéről.

Duca válaszol

Lupu interpellációjának elhangzása után Duca külügyminiszter emelkedett szólásra.

— Ami a külföldön Romániáról elterjedt rémhireket illeti, arra nézve csak annyit válaszolok, hogy épen abban az időben a szikratávirón technikai hiba történt, s emiatt nem tudtuk idejében a hireket megcáfolni. — Lupu dr. külföldi lapokból szedte össze interpellációi anyagát, s vádolt meg bennünket: erre csak az a válaszom, hogy Románia bármikor kész felvenni a tanácskozások fonalát Oroszországgal. Lupu dr. azt kivánja, hogy a kormány távozzék a helyéről...

Lupu: Hát mit kivánjak? Azt talán, hogy maradjon?

Bratianu Jonel: Ha ön ezt kivánná, akkor én már rég távoztam volna.

Lupu nem veszi tudomásul Duca válaszát.

Bizalmatlansági inditvány a kormány ellen

Ezután Milco képviselő megy a szónoki emelvényre, s a következő javaslatot olvassa fel:

»A képviselők kamarája megállapitja, hogy a jelenlegi kormány reakciós politikájával és uralmával veszélyezteti a román állam biztonságát és Európa békéjét. A román kormány az, amely megakadályozza a besszarábiai kérdésnek a nemzeti érdekeknek és szükségleteknek megfelelő módon való teljes tisztázását. Szükséges, hogy ez a kormány minél sürgősebben távozzék az ország kormánya mellől, hogy igy Oroszországgal a jó szomszédi viszonyt megteremthessük nemzeti jogaink megóvása mellett. A kamara ellenzéke bizalmatlanságát fejezi ki a kormány iránt.»

A felolvasott inditványt azonnal szavazat alá bocsátották, s a szavazás eredménye az lett, hogy a javaslatot

135 szavazattal 35 ellenében elvetették.

A szavazás után az elnök az ülést bezárta.

Tüntetés az uccán

Az ülés után a kamara épülete előtt óriási tömeg gyült egybe, s hangosan éljenezte Luput és Mihalachet. Mindkét parasztpárti vezért a tömeg magasba emelte s ugy vitte őket a város központja felé.

A kormány intézkedett, hogy kellő katonai karhatalom vonuljon ki s oszlassa szét a tömeget. A tömeg azonban a katonai kordont is széttörte, s óriási lelkesedéssel vonult az Athene Palace felé, ahol Mihalache és Lupu meghatott szavakban mondottak köszönetet a váratlan óvációért.

Végül is a kirendelt katonaságnak sikerült a tömeget szétoszlásra birni.

A kamara mai ülésén a katonai karhatalomnak az uccára való kirendelése miatt az ellenzék egyébként meg fogja interpellálni a kormányt.

A kamara éjszakai ülése

A kamara este kilenc órai kezdettel éjszakai ülést tartott, amelyen részleteiben is megszavazták a vizi erők kihasználásáról szóló törvényt. Az éjjeli ülés tizenegy órakor ért véget.

Szivattyuk
és
alkatrészek
Garwe..swerke, Wien,
gyártmányában
KAMARYT & MEJER cégnél
BRAŞOV - TIMIŞOARA.

Ujabb fordulat a Reinitz-ügyben

Uj áldozat? — Ki gyilkolta meg a váradi zacskógyárost?

A Brassói Lapok tudósitójától.

NAGYVÁRAD, junius 20. A huszadik század legelvetemültebb gyilkosának, a máramarosszigeti Reinitz Jakab ügyében ujabb szenzációs fordulatot jelent a kassai rendőrségnek az az átirata, amelyet ma küldtek a nagyváradi rendőrséghez. Az átiratban Böhmel kassai rendőrtanácsos kéri a nagyváradi rendőrséget, közöljék azokat az adatokat, amelyek Spitz Jenő nagyváradi zacskógyáros eltünésére vonatkoznak.

Spitz Jenőt, mint azt annak idején a Brassói Lapok is megirta, a nagyváradi vásárokban titokzatos körülmények között gyilkolták meg s a nyomok szerint a gyilkos nem lehetett más, mint Reinitz Jakab. A kassai rendőrség kérte Spitz fényképét és személyleirását is. Egyuttal mellékeltek egy fényképet, amely egy gyilkosságnak áldozatul esett eddig ismeretlen ember holmijait ábrázolják s kérték a nagyváradi rendőrséget, hogy a fényképet mutassák fel Spitz hozzátartozóinak, nem-e ismerik fel azokban a meggyilkolt zacskógyáros holmijait?

Az ismeretlen, gyilkosságnak áldozatul esett egyénről — a kassai rendőrség átirata szerint — Reinitz minden felvilágositást megtagad. A többi vádlottak, illetve tanuk, csak annyit mondanak, hogy a meggyilkolt egyén 30 év körüli, magas termetü, magyarul rosszul beszélő zsidó férfi volt, kivel Reinitz zsargónnyelven beszélt. Az illetőnél nagyobb mennyiségü amerikai dollár volt.

A kassai rendőrség még arra kéri a nagyváradi rendőrséget, hogy közöljék azoknak a zsidó kereskedőknek neveit és lakcimét, akik 1920—1923 évek között titokzatos módon eltüntek.

Bejan János rendőrkapitány nyomban intézkedett, hogy a kassai rendőrség átiratának eleget tegyenek s a bünügyi osztályon megkezdték az eltünt kereskedők összeirását. Spitz Jenő hozzátartozóinak pénteken mutatták meg a fényképet.

Szabóinasból — a marosi felsőjárás főszolgabirája...

Egy élet regénye dióhéjban — Ki az a Bordás Gábor dr.?

A Brassói Lapok munkatársától.

MAROSVÁSÁRHELY, jun. 20. Kint ülünk a kávéház terraszán. A kisvárosi élet eseménytelen, szürke hétköznapiság ott pereg le előttünk. Kényes dámák és nyegle ifjak tetszelegnek önmaguknak a nagy portálék visszatükrözésében, amikor ellibbennek a kávéház előtti gyalogjárón. Egy vékony termetü, Girardi-kalapos fiatalember áll meg a sarkon. Bizonytalanul hordja körül a tekintetét rajtunk. Ebben a pillanatban van valami a zaklatott vad félénkségéből. Román ismerősöm figyelmeztet:

— Dr. Bordás Gábor, felsőjárási főszolgabiró, akit a miniszter a kiirt pályázat megkerülésével, tehát törvénytelenül küldött a nyakunkba. Szabólegény volt!...

Megragad ez az észrevétel. Ugy érzem, hogy az a képzet, amely a fiatalember első megpillantásával jelentkezni kezd a lelkemben, erősebb konturokat kap s ezek már az érzelmek hurjait is megpengetik. Bordás Gábor nem volt többé közömbös előttem. Két napon belül megtudtam róla mindazt, amit megtudni akartam. Én birtokába jutottam egy szines, tartalmas filmnek, amely egy zaklatott élet regényét pergette le előttem. Az akaraterőnek, szorgalomnak és kitartásnak e változatos értékes képét elvonultatom a magyarság előtt is...

Bordás Gábor a görög katolikus hitben született, de már elemi iskoláiban is magyar szellemet kapott. Egy szegény vasuti fékező fia volt, aki nem tudta taníttatni s öt elemi osztály végzése után beadta Kolozsvárra szabóinasnak. A kis inas felszabadul, de tanulni akar s hogy időhöz jusson, elszerződik dr. Janovics Jenő szintársulatának szabóműhelyébe. Itt nappal elvégzi rendes munkáját, este pedig, mig az előadás tart, szorgalmasan böngészi a könyveket. Vas Domokos kolozsvári tanár észreveszi készségét és bátoritja, buzditja. Közben résztvesz egy ipari kiállitáson, ahol munkája ezüstérmet és a kereskedelmi miniszteriumtól 5 arany jutalmat kap.

A felfelé törekvő ifju 1912-ben leteszi az első és második polgári osztályról, 1913-ban a harmadik és negyedikről, 1914-ben az ötödik és hatodik osztályról a vizsgákat, aztán dr. Ligeti Lajos abrudbányai közjegyző irnoka lesz. De tanul, tanul s a következő évben leteszi a gimnáziumi különbözeti vizsgákat s a tordai állami gimnáziumban a VII. osztály vizsgáját. 1916-ban már a kolozsvári kegyesrendieknél érettségizik s 894—916 szám alatt Riethly Károly kiadja a maturánsok levelét. Beiratkozik az egyetem jogi karára, hallgat «kiváló szorgalommal» 6 félévet, közben katona lesz, résztvesz a világháboruban, **éjszaka önkéntestársai részére cigarettákat tölt, hogy igy megszerezze a vizsgadijakat,** absolvál s a forradalom viharában töltött benne a román szivhang-ja. Hazajön Erdélybe s a román hadsereg katonája lesz. A 83. gyalogezredhez kap beosztást s a jelenlegi marosvásárhelyi primárnak, Dandea akkori főhadnagynak századába jut. Közben átveszi a századparancsnokságot s kimegy a Tiszához. A kommunistákkal való harc befejezése után beáll Fekete Mihály kabaré-társulatába. Barátai unszolják, hogy bocsássa az állam rendelkezésére képességeit. Igy kerül a Consiliul Dirigenthez, majd kinevezik Csikvármegyébe aljegyzőnek. Mint ilyen főispáni titkár lesz és Gróza miniszternek őszintén elmondja a csikmegyei állapotokat.

Ezért a csikiak hires rendőrfőnöke, Tabán ur, egy éjjel lefogatja és kegyetlenül elvereti. E kaland után berendelik Bordást a kolozsvári belügyi resszorthoz s amikor ezt feloszlatták: az öt főtisztviselő közül egyedül Bordást viszik be miniszteri titkári jelleggel a bukaresti belügyminiszteriumba szolgálattételre. Itt a büntetőtanács referense volt, közigazgatási ügyekben, III-ad fokon. A harctéren szerzett tüdőbaja miatt külszolgálatot kér. A miniszter Csikba küldi, mint delegált alispánt. De Bordás fiatal korára hivatkozik (egykori parancsnoka, Dandea másként tenné) s kéri, hogy csak mint főszolgabiró kapjon megbizást. Igy kerül aztán Csik helyett Kovásznára.

Háromszékmegyében szemben találja magát Morvai Andorral és az alispánnal. Mindketten poziciójukat féltik tőle. Félelmetesen erős intrika keresztüzébe jut. A csempészésben való részességtől kezdve mindennel vádolják. A sepsiszentgyörgyi törvényszék vádtanácsa azonban 657—16—924. III—31. sz. alatt a vádat visszautasitja s Bordás ellen az eljárást megszünteti. Megint visszarendelik s kinevezik a marosi felsőjárás főszolgabirójának.

A miniszter utasitásához alkalmazkodva lejön Marosvásárhelyre s szolgálattételre jelentkezik. Rosca alispán nem ismeri el legális főbirónak, mert a vármegye autonomiáját sérti a kinevezés ezen módja. Bordás visszatér, de a miniszter parancsára megint ideutazik s most már átveszi hivatalát, de hogy felebbvalóival az összeütközéseket elkerülje, — nyomban egy hónapi szabadságot kér, amelyet folyó hó 13-án meg is kezdett. Egy hónap alatt talán rendbejön a sorsa...

Es amint ennek a zaklatott életnek kalandos fordulatait szép sorjában leirom, arra gondolok, hogy a miniszter illegális ténykedését ebben az esetben meg lehetne mégis bocsátani. A miniszter mindenesetre tudja, mit csinál... Hiszen annyi legálisan kinevezett tisztviselő illegális ténykedése előtt huny szemet a világ... Pedig ezek a tisztviselők is tudják, mit csinálnak...

Székely Béla.

Tisza István gróf inasa felakasztotta magát

Sipos Gábor nem tudott ur lenni

A Brassói Lapok tudósitójától.

NAGYKÁROLY, junius 20. Tisza István gróf, öreg lájbdinere, az örök szolga nem tudott ur lenni és mert Constantinescu miniszter urat csinált belőle, felakasztotta magát. Öngyilkosságának oka és körülményei rendkivül érdekesek.

Gróf Tisza István meggyilkolása után hazajött falujába Sipos Gábor, az öreg lájbdiner és beállott béresnek Érendréden báró Uray tanyájára. Dolgozott és élt, ahogy a szolga megszokta. A parancsokat megfogadta és teljesitette, ugy, hogy gazdájának soha ne legyen kifogása ellene. Esténként összeült a többi cselédséggel és az öreg vaskezü gróf szokásairól, a régi, jó időkről mesélt. Az öreg szolga addig sopánkodott a jó időkön, mig egyszer reá is rávirradt.

Földosztás volt Szatmármegyében és Constantinescu miniszter urat csinált a szegény emberekből. Sipos Gábor, az öreg béres is kapott öt holdat. Ur lett, a maga ura, akinek már ha az egész valójában saját földje nem is volt, de volt saját termése. Dolgozott, rendesen, de az uri módba nem találta bele magát teljesen. Szép termése igérkezett és a gazdagsága gondokat okozott neki, nem tudta, hogyan értékesitse.

Segitségére jött egy falujabelije, a ki a termésért még lábon igért neki ezer lejt. Ezer lej, ezer pengő az olyan nagy pénz, amilyen egyszerre még soha nem volt a maga gazdájává lett szolga kezében. Felcsapott hamar és kész volt a vásár.

Kijárt a földjére és gyönyörködött a termésben, amelyik őt egyszerre gazdaggá tette. Eldicsekedett vele mindenütt, de akinek elmondta, azok felvilágositották, hogy rossz üzletet csinált, mert csak a szénája megért három ezer lejt.

Sokat busult ezen az öreg és a bánat annyira elkeseritette, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Font magának egy jó erős kötelet, magára vette a régi darutollas süvegét, kipödörte a bajuszát és a báró Uray csőszházának istállójában felakasztotta magát egy gerendára.

Sipos Gábor, ez egyszer nem fogadta meg a parancsot. Visszaadta a miniszternek a földet és az uraságot és a szolga darutollas süvegével a fején, kipödört bajusszal, tisztán és rendesen felöltözve felment Szent Péterhez tovább szolgálni.

A törvény szigoruan bünteti a kuruzslókat.

Befejezték a népszövetségi tanács ülésszakát

GENF, junius 20. A népszövetségi tanács legutóbbi ülésén foglalkozott a trianoni békeszerződés 143., a neuillyi békeszerződés 104, és a saint germaini békeszerződésnek 159. szakaszaival, amelyek a fegyverkezések ellenőrzéséről szólnak. Parmoor lord megindokolta azt az angol előterjesztést, amely szerint szükséges volna, hogy a fegyverkezést most ellenőrző szövetségközi bizottság feladatai szálljanak át a népszövetségre. Inditványozta egyuttal, hogy az ügyet adják ki a jogi bizottságnak felülvizsgálás végett. Jouvenel Franciaország, Branting és Hymans Belgium nevében hozzájárultak az inditványhoz. A népszövetségi tanács ezzel huszonkilencedik ülésszakát befejezte.

Zsák Zsineg Kötél
HAVAS DEZSÖ
TIMIŞOARA 8878

Fenyő és bükk-
erdő és fürészüzemi, és az ezzel kapcsolatos mindennemü munkálatokban illetőleg ezek vezetésében tökéletesen jártas, 17 éves gyakorlattal rendelkező, 35 éves, nős, óvadékképes szakember (jelenleg is hasonló munkakörben) elsőrendü referenciákkal, nagyobb vállalatnál vezetői állást keres. Teljes cimü megkeresésket „1890" jeligére e lap kiadóhivatalába kérek. 604

Iskola Alapitványi - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școala - BCU Cluj

Városháza felavatás Szilágysomlyón

„Legyünk jóbarátok"

A Brassói Lapok tudósitójától.

SZILÁGYSOMLYÓ, junius 20. Az erdőkoszoruzta Magurahegy aljában, Szilágyvármegyében, a régi Krasznavármegye egykori székvárosában Szilágysomlyón, történelmileg is jelentős ünnepség folyt le. Most volt házszentelő és felavató ünnepsége az uj diszes városi székháznak.

Még 1910 év október 2-án, a Lukátsffy Ödön polgármestersége idejében határozta el a város képviselőtestülete hogy az ósdi, rozoga öreg városházát lebontatja és egy, a város méltóságához illő, uj, diszes székházat épittet.

Ez az emlékezetes határozat volt kiinduló pontja a most lezajlott ünnepségnek.

Az ünnepség nagy és diszes női és férfi publikum jelenlétében a városi székház kupola-termében a felszentelési aktussal vette kezdetét, amelyet Moody László g. kath. lelkész négy lelkésztársának assistálása mellett végzett.

Ezutan Tartia Aurél polgármester lépett a zöld asztalhoz, hogy felavató beszédét megtartsa. A közel egy óra hosszat tartó beszéd a város történelmi multját és a városháza fölépitésének történetét is magában foglalta. Végül zajosan megéljenezték a polgármestert, kinek évtizedek után sikerült uj otthont teremteni a város közigazgatásának.

A polgármester beszédére Mosoiu Traján miniszter válaszolt ; majd N. N. Savean dr. jóléti miniszter mondott a román nemzet jövő célkitüzését érintő, nagy feltünést keltő beszédet.

Ezután következtek a tisztelgések.

A magyar kisebbséget Lipcsey Gyula r. kath. plebános, pápai kamarás, Somogyi Kálmán dr. volt szilágysomlyói főszolgabiró, mint a Magyar Párt szilágysomlyai tagozatának elnöke vezették Mosoiu generális elé, aki a hozzá magyar nyelven intézett üdvözlő beszédre annak kijelentése után, hogy magyarul nem tud, románul felelt. Végül magyar nyelven azt a jovíális kijelentést tette : «Legyünk jó barátok!» És sorra kezet fogott a magyar küldöttség tagjaival.

Bethlen magyar miniszterelnök a part békéért

— A Br. L. budapesti szerkesztőségétől. —

BUDAPEST, junius 20. Az egységes párt szerda este rendkivüli népes értekezletet tartott. Több szőnyegen levő kérdést döntöttek el, amelyekhez Bethlen István is hozzájárult. Az értekezlet befejezte után Mátészalka husz tagu küldöttsége átnyujtotta a miniszterelnöknek a község diszpolgári oklevelét.

Az értekezlet után megtartott pártvacsorán Bethlen miniszterelnök percekig tartó taps között válaszolt Barthos Andor felköszöntőjére. Beszédében visszapillant a magyar nemzet életörténetére. Megállapitja, hogy a nemzet válságos korszakaiban, az augsburgi csatavesztésen, a tatárjáráson, a mohácsi vészen, a szabadságharcon át 1918-ig mindig megmutatta a magyar mily erő van benne. Az országnak mindig voltak férfiai, akik a nemzet megmentésére siettek. Elsősorban a kormányzóról kell megemlékeznem, — mondotta — akinek ma van a születésnapja. Ez alkalommal szeretettel, hüséggel, alattvalói ragaszkodással emlékezzünk meg róla. Sajnos még most is sokan vannak, akik jobban gyülölik a politikai ellenfeleket, mint amennyire szeretik az országot. Vannak külföldön magyarok, akik ellenségként dolgoznak ellenünk és nem látják be, hogy ma nem a kormánynak, hanem az országnak ártanak. Husz éven keresztül nagytekintélyü ellenzéki férfiakkal állottam szemben. De ez idő alatt soha nem vontam kétségbe ezeknek a politikusoknak a hazafiasságát. Azonban a mai ellenzéken vannak egyesek, akik elhitetni akarják, hogy csak rögeszméik segitségével valósithatják meg az ország talpraállitását. Amit ezeknél tapasztalunk, az már nem ellenforradalmi, hanem forradalmi sajátosság. Szükséges, hogy a magyar közvélemény véget vessen annak a politikának, amely állandóan mások becsületébe gázol. Nemzetünk józansága tud majd választani a nemes és nemtelen fegyverekkel küzdők között.

—

Rómában gyülekeznek a fasiszták

Az izgalom tetőfokra hágott az egész országban a Mateotti-ügy következményei miatt

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

RÓMA, junius 20. Olaszországban egyre folynak a letartóztatások a Mateotti féle gyilkosság ügyéből kifolyólag. Mint a Stefani ügynökség jelenti, a római rendőrség letartóztatta Marinalit, a fasiszta direktórium volt tagját, aki ellen az a vád, hogy másokat ösztönzött Mateotti elfogására.

Egy milanói értesülés szerint Volpi bevallotta, hogy Mateotti holttestét Vicoto közelében elásták. Az olasz vasutasok tüntetősztrájkra készülődnek, a kormány azonban leszerelte őket. Az olasz lapok szerint Filielli a vizsgálóbiró előtt beismerő vallomást tett, s ugyancsak beismerő vallomást tett Damini is.

A Tribuna közlése szerint a pápa tegnap fogadta Mateotti feleségét. A pápa szivből jövő szavakkal vigasztalta az asszonyt. A Santa Maria del Popolo templomban gyászmisét mondottak Mateottiért ; az istentisztelet után nagy néptömeg tüntetett Mateotti özvegye mellett, «le a gyilkosokkal» és hasonló kiáltásokkal. A szertartás után az özvegy sirva fordult a néphez :

— Adjátok vissza a holttestet, az az enyém! A rendőrség, — mint ujabban jelentik — a letartóztatott Damininál vérrel átitatott szövetrongyot, véres kést és más bünjeleket talált.

A lapok közlései szerint a parlamenti többség a következő követeléseket állitotta fel :

A közbiztonsági ügyosztály vezetője állásából elmozditandó (ez már időközben megtörtént.)

Minden gyanus egyén, társadalmi helyzetére való tekintet nélkül letartóztatandó ;

A fasiszta egylet jelenlegi formájában való feloszlatása, amely később megreformálva ujjá alakulhat.

Sulyos a helyzet Olaszországban

Az általános politikai helyzet Olaszországban felette sulyos, annál is inkább, mert az olaszországi kommunistapárt sztrájkra és uccai tüntetésekre izgat. Rómában az izgalom tetőpontjára hágott, s az izgalmat a véksőkig fokozta az, hogy Rómában katonaságot összpontositottak. Ugyszintén a vidékről igen sok fasiszta érkezett Rómába, hogy szükség esetén rendelkezésre állhasson.

Azon a helyen, ahol Mateottit elhurcolták, tegnap nagy tömeg jelent meg, s virágokkal boritotta el az uttestet. A tömeget a rendőrség oszlatta szét. 4

—

Megválasztották a francia szenátus uj elnökét

A kamara megkezdte a kormánynyilatkozat feletti vitát

— A Brassói Lapok munkatársától.

PÁRIS, junius 20. Franciaországban a törvényhozás elé került a kormánynyilatkozat és Doumergué elnök üzenete, s a kamara többsége mindkettőt szivesen és bizalommal fogadta. A kormánynyilatkozat népszerüséggel fonta körül Herriot kormányát, mig az elnök üzenetét, amelyben a demokrácia győzelméről és Franciaország békés szándékairól beszél, egyenesen kitörő lelkesedéssel fogadták. Ez a siker, amely az ország uj kormányzatának bemutatkozását kisérte, lendületet adott a választásokon kisebbségben maradt nacionalista blokknak ahhoz, hogy ujabb és erőteljes akciót inditson a többség ellen, s ennek az akciónak az eredménye már mutatkozik is a szenátusi elnökválasztás eredményében, a mely Deselvest, a köztársasági unió emberét juttatta Doumergue helyébe. A nacionalista blokknak ez a hirtelen előretörése ujabb bizonyitéka annak, hogy Herriot és Doumergue kormányzatának nehéz munkát kell végeznie, hogyha meg akar küzdeni a még mindig erős nacionalista blokkal.

A kormánynyilatkozat

a baloldali blokkot teljesen kielégitette, s a blokk kamarai frakciója határozati javaslatban adott kifejezést helyeslésének és bizalmának, s minden már eddig előterjesztett pótinditványt visszavon.

A kormánynyilatkozat vitájának első szónoka Bokanowsky volt, aki beszéde elején odakonkludált, hogy a kormány olyan pénzügyi helyzetet vesz át, amely a háboru óta soha ilyen kedvező nem volt. Hangsulyozta, hogy erős meggyőződése szerint

Németország nem hajlandó fizetni és nem is fog fizetni.

Bokanovszky eme kijelentésére a középpártok és a szocialisták erélyesen tiltakoznak. Majd a szónok felszólitja a kormányt, hogy ne költekezzék megfelelő bevételek nélkül.

Utána Paul Faure beszélt, aki kijelentette, hogy a legutóbb lefolyt választások olyan politikát követelnek, a mely a nemzetközi szolidaritás alapján épült fel. A szociáldemokraták nevében bizalmát nyilvánitja, de a párt szabadkezet biztosit magának mindenkor.

Végül Le Troqeur felsorolja Német ország eddigi mulasztásait és a balpártok szakadatlan tiltakozása közben a Ruhrmegszallás folytatása mellett foglal állást. Cachin a kommunisták nevében, Rollin pedig a köztársasági szövetség nevében birálták a kormánynyilatkozatot, s ez utóbbi helyesléssel fogadta különösen azt a részét a programmnak, amely a vatikáni szövetséget akarja megszüntetni.

Az elnöki üzenet

amelyet ugy a kamarában, mint pedig a szenátusban egyidőben olvastak fel, hangsulyozza, hogy az elnök igyekezni fog a pártok felett döntőbiróként állani.

A demokrácia győzött — mondja Doumergue az üzenetben — s a háboruokozta károkat most békésen és nyugalomban kell helyrepótolni.

Majd Franciaország békés szándékairól beszél az üzenet, s megállapitja, hogy a jóvátétel kérdése mielőbb megoldandó, de az adósnak is épen olyan jóindulatunak és jóhiszemünek kell lennie, mint a hitelezőnek. Franciaország nem mondhat le az ellenőrzés jogáról,

Oly ellenféllel szemben, amely ugylátszik, revansra készül kötelezettségeinek betartása helyett.

Végül kijelenti az üzenet, hogy ugy a külső, mint a belső békét szilárd alapokra kell helyezni.

Ugy a szenátus, mint a kamara baloldali pártjai nagy tetszésnyilvánitással és lelkesedéssel fogadta az elnöki üzenet felolvasását.

Deselves lett a szenátus elnöke

A szenátus Doumergue-nek köztársasági elnökké történt megválasztása folytán megürült elnöki széket tegnap töltötte be. A választás a köztársasági uniópártnak hozta meg a diadalt, amennyiben a szenátus elnöke Deselves lett, százötvenegy szavazattal, a balpárti Bienvenu százharmincegy szavazatot kapott.

Herriot erősebb kezü, mint Poincaré

Az uj hadügyminiszter kinevezéséről szóló német kommentárokkal foglalkozva, a Temps érdekes cikket közöl a német reményekről és törekvésekről, s azt irja, hogyha a francia kormány észrevenné, hogy a németek Franciaország békés szándékait kötelezettségeik teljesitése alól való kibuvásra akarják felhasználni, ugy Herriot személyében sokkal erősebb kezü állam férfiut ismernének meg, mint amily erőskezü elődje volt.

Herriot találkozása Macdonalddal

Herriot miniszterelnök szombaton Chequersbe utazik, ahol vasárnap Macdonalddal találkozik.

Szatmármegyében tömegesen adják vissza az iparigazolványokat

A kisiparosok nem birják el az adóterheket

A Brassói Lapok tudósitójától.

NAGYKÁROLY, junius 20. Szatmármegyében veszedelem fenyegeti a kisipart. Szatmáron százszámra adják vissza iparigazolványaikat az iparosok és az ujonnan váltott igazolványok száma egyáltalában nem egalizálja a visszaadottakat.

Különösen a megye székhelyén, Nagykárolyban érezhető legjobban az ipar pangása. Nagykároly forgalma nagyon megcsappant és a város régi, lüktető kereskedelmi élete egészen megszünt.

A Brassói Lapok nagykárolyi munkatársa illetékes helyen érdeklődött, hogy mi az oka a pangásnak és milyen mértékben érezhető az iparosok körében. A válasz rendkivül nyugtalanitó.

Nagykárolyban ebben az évben körülbelől kétszáz régi iparos adta be iparigazolványát és szüntette be üzemét. Ennek az a főoka, hogy nem birják a hatalmas adókat a nyersanyagok drágulása miatt nem képesek elég tőkét befektetni üzemeikbe. Az igy

tönkrement iparosok nagy része repatriált Magyarországra; többen pedig Amerikába vándoroltak ki.

Az ujonnan váltott iparigazolványok száma egyáltalában nem áll arányban a beadottakkal és az ujonnan jelentkező iparosnemzedék sem látszik olyan értékesnek mint az volt, amely az iparról most vonul vissza.

Egyébként is az ujonnan kiadott iparigazolványoknak csak igen kis részét kérték iparosok ; a legtöbbet kereskedők kapják és a háboru megszünte óta igen gyakori tapasztalat, hogy az ujonnan váltott kereskedői iparigazolványokat egy-két hónap mulva a kérelmezők visszaadják. Legnagyobbrészt ujdonsült, nem hivatásos kereskedők ezek, akik a nagy reményekből hamar kiábrándulnak és rendesen elveszitve kezdő tőkéjüket, visszatérnek eredeti hivatásukhoz.

Mindenesetre szomoru jel ez ; az általános gazdasági viszonyok végzetes romlásának a jele. Mert a dolog természetes rendje mindig az volt, hogy a kereskedelem és a vállalkozók osztálya a hivatalnoki karból és más vállalkozó szellemi emberek önállóságra való törekvéséből frissüljön fel. De ma erre nincs mód ; az adók, a kereskedelem és ipar korlátai, az általános szegénység visszaüzik az uj embereket a kis exisztenciák közé.

A gazdasági szervezetnek már annyi ereje sincs, hogy a kidülő nemzedékek helyébe ujakat neveljen.

Mindenfajta betegségtől megszabaditja Várkonyi Mihály, a világhirü kuruzsló junius 22-én, vasárnap a Modern-Mozgó-ban.

Anglia és Amerika közösen lépnek fel Mexikó ellen

LONDON, junius 20. A mexikói angol követ letartóztatása miatt Macdonald — mint diplomáciai körökben mondják — erélyes fellépésre készül. Az angol miniszterelnök hosszasan tanácskozott az Unió londoni nagykövetével, s valószinünek tartják, hogy Anglia és Amerika közösen lépnek fel Mexikó ellen.

Cunningnek, a mexikói angol nagykövetnek a helyzete változatlan, a követség épülete még mindig körül van zárva, s a követ fogoly a saját épületében. A diplomaták intervenciója eddig eredménytelen maradt.

A londoni mexikói főkonzul kijelentette, hogy csak akkor távozik helyéről, ha kormányától erre nézve utasitást kap.

SZŐNYEGEK
BUTORSZÖVETEK
FÜGGÖNYÖK
HENCSERTAKARÓK
ASZTAL és ÁGYTAKARÓK
ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!
OLCSÓ ÁRAK!
ORENDI és Tsa.
SZŐNYEGHÁZ.
KAPU-UCCA 60.
Telefon 340. 2006 Telefon 340.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

HIREK

Óriási botrány a bulgár képviselőházban

SZOFIA, jun. 20. Azzal a gyilkossággal kapcsolatban, amelynek Petkoff Petko, a szobranje ellenzékének vezére esett áldozatul, tegnap óriási botrány volt a bulgár képviselőházban. Már az ülés elején izgatott hangulat uralkodott a teremben, mert az ellenzék meggyőződése szerint Petkoffot a kormány bérencei tették el láb alól. Alig nyitották meg az ülést, a ház minden oldaláról korusban hangzott a kormány felé:

— Gyilkosok! Gazemberek!

A járma nem akart szünni, mind hevesebben és hevesebben tombolt s egy jó félórán át őrült hangzavar volt a teremben. Félóra mulva aztán az ellenzék folytonos kiáltozások közepette, ujból és ujból gyilkossággal vádolva a kormányt, kivonult a szobranje épületéből.

Tegnap délután volt a meggyilkolt Petkoff Petkó temetése, amelyen mintegy hatezer főnyi tömeg vett részt. Az ellenzéki pártok néhány tagja bucsuztató beszédet akart tartani, a rendőrség azonban ezt megakadályozta.

—

— (Roth Hans Ottó a királynál.) Bukarestből jelentik: Roth Hans Ottó, az erdélyi szászok kamarai képviselője tegnap délután öt órakor a király előtt kihallgatáson jelent meg. Roth az uralkodóval részletesen ismertette az erdélyi szászság helyzetét.

— (Bírói kinevezés.) Dabija Jenő csikszeredai törvényszéki birót a VII. fizetési osztály I. fokozatába nevezték ki a krassószörénymegyei bozovicsi járásbirósághoz.

— (Vocea sufletului.) Butuneanu Andrei brassói tábornok ezzel a cimmel egy négy felvonásos szinművet irt, amely pénteken este került bemutatásra a brassói román mükedvelők előadása keretében a Redoute nagytermében. Az a körülmény, hogy aktiv szolgálatot teljesitő tábornok szindarabot irt, feltétlenül érdekessé teszi annak szinrehozatalát, annál is inkább, mert maga a darab — amelynek nyilvános főpróbája a sajtó képviselőinek jelenlétében csütörtökön este folyt le — a szerzőnek az átlagon felülemelkedő szinmüirói készségéről is tanuskodik. Igaz: a cselekmény háttere háborus, a szereplők katonák, amelyet azonban nem annyira bünéül, mint érdeméül kell betudni a szerzőnek. Butuneanu tábornok érdemes munkát végzett, nemcsak mint katona, aki a darabban a román nemzeti eszmét propagálta, de mint iró is, aki témáját müvészi kézzel dolgozta fel. A darab szereplői a brassói román társadalom elitjének tagjaiból kerültek ki, s jó játékukkal feltétlen sikerre vitték Butuneanu tábornok darabját. A nők közül Virginie Stainar, Marie Niculescu, Flavie Radulescu, Irina Grumazescu, a férfiak közül pedig Alexandru Miulescu, Marius Economu, George Zaharia és S. Manolescu hadnagy nyujtottak ügyes játékot, s igen sok esetben a mükedvelői átlagon felüli képességeikről tettek tanuságot.

Ki az igazi kuruzsló Brassóban?

— (Merénylet készült a Simplon expressz ellen.) Bukarestből telefonálja tudósitónk: A Simplon expressz ellen az elmult éjszaka merényletet akartak elkövetni eddig ismeretlen tettesek Simpa és Hunitza között. A vágányok elé hatalmas köveket hengeritettek, ugy, hogy hama vonatvezető idejében észre nem veszi, ugy a vonat feltétlenül felborult volna.

2140
W. & G. SCHUL RUHAI
A LEGSZEBBEK,
A LEGJOBBAK,
A LEGELEGÁNSABBAK!

— (A Brassói Magyar Dalárda) vegyes kara hétfőn, junius hó 23-án este fél 9 órakor fontos próbát tart, melyre az összes tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

— (A brassói tüdőbeteg kórház felavatása.) A tüdővész elleni védekezésre alakult országos egyesület brassói fiókja által a tüdőbetegek részére a Forrás uccában létesitett kórházat junius hó 22-én, vasárnap délelőtt 9 órakor avatják fel és nyitják meg. A vezetőség kéri a nemes ügy iránt lelkesedő brassói közönséget, hogy minél nagyobb számban vegyen részt a humanizmus e szépnek igérkező ünnepségén. Azok, akik annyi jóindulattal adakoztak a tüdőbetegek segélyezésére, meggyőződhetnek arról, hogy adományaik nem voltak hiábavalók és kizárólag arra a célra lettek felhasználva, melyre adattak. Meg vagyunk győződve afelől, hogy egész társadalmunk ezentul is minden áldozatot meg fog hozni a sajnálatraméltó tüdőbetegek érdekében, a kik a közönség támogatásával létesitett ezen kórházban kitünő orvosok kezelése alatt szenvedéseikre enyhülést és gyógyulást találnak.

— (Három havi államfogházra itéltek egy lelkészt.) Kolozsvárról jelentik: A törvényszék az imperium változás óta ma először hozott államellenes izgatási perben marasztaló itéletet. A vádlott Nagy Sándor türei református lelkész. A büneset előzménye az volt, hogy az elmult év őszén Muresan Eftimiu vármegyei prefektus vizsgálatot tartott Türén az iskola revizor kiséretében. Ekkor történt, hogy a lelkész a prefektus előtt többek hallatára kijelentette: Az állami iskola valóságos átok a református hivekre. A revizor emiatt Nagy Sándor lelkészt feljelentette és az ügyészség államellenes izgatás cimén emelt vádat ellene. Ezt a bünügyet ma tárgyalta a törvényszék dr. Bohatiel tanácselnök vezetése alatt. A vádat dr. Ilea Livius képviselte, a védelmet pedig dr. Balás Elemér ügyvéd látta el. A kihallgatott tanuk igazolták, hogy a lelkész kinyilatkoztatta az inkriminált kifejezést. A prefektus kihallgatása után a vád- és védbeszédekre került a sor. Vádlott védekezése szerint a kifejezést csak arra értette, hogy az állami iskolák vallási szempontból károsak az egyházra. Ezután a biróság kimondta az itéletet, amelynek alapján vádlott izgatásban bünös és ezért öt három hónapi államfogházra, valamint 5000 lej pénzbüntetésre itélte. Az ügyész sulyosbitásért a védő és a vádlott felmentésért felebbezett.

— (Házasság.) Vajda Kamilla és Fekete Lajos unitárius lelkész junius hó 19-én Fogarason házasságot kötöttek.

— (Elfogott betörő.) Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy Kovács István Cérna-uccai lakásában, pünkösd vasárnapján betörő járt, aki onnan sok értékes tárgyat ellopott. A rendőrség erélyes nyomozása eredménnyel járt, amennyiben a tettes egy nagyszebeni fiatal ember személyében kézre került, s igy megvan a remény ahhoz, hogy az ellopott értéktárgyak is megkerülnek.

— (Eljegyzés.) Schnabel Iduska és Dorsch Simon pünkösd másodnapján tartották eljegyzésüket.

— (Kiöntött a Küküllő Udvarhelymegyében.) Székelyudvarhelyi tudósitónk jelenti: Az országszerte megindult esőzés katasztrófális fordulatot vett Udvarhelymegyében. Két nap alatt rettenetes zuporok hullottak alá, s a szélviharral kapcsolatos felhőszakadások vetéseket, egész falvak terményeit pusztitotta el. Ez az osztályrésze Udvarhelymegye felső részének, ahol különösen Zetelaka, Szentegyházasfalu és Máréfalva vetéseiben garázdálkodott az orkán, jég és a felhőszakadás. De nem kevésbbé szenvedett az elemektől a megye alsó része is, ahol a Küküllő áradása okozott mérhetetlen károkat a partmenti földtulajdonosoknak.

(*) Vasuti dijleszállitás Pöstyénben. Külföldi fürdővendégek a csehszlovák vasutakon az oda-visszautazásra 33 százalékos kedvezményt kapnak, amelynek feltétele: legalább tiznapi fürdőtartózkodás. A menetjegyek vörös ellenőrzési lappal lesznek ellátva és hatvannapos érvénnyel a külföldi hivatalos menetjegyirodák által kiállitva. Ezen vörös kontrollapok nélkül a vasuti kedvezmény nem vehető igénybe. A fürdővendégek beérkezése után az arra vonatkozó igazolást a Pöstyéni fürdőigazgatóság eszközli.

Lysoform

— (Halálra itélték Szabó Vincénét.) Kolozsvárról jelentik: Tegnap fejezte be a törvényszék Szabó Vincéné bünügyének tárgyalását. A mint ismeretes az elvetemült asszony ellen az volt a vád, hogy már a harmadik urát mérgezte meg. A vádlott tagadásával szemben több tanu a terhére vallott, valamint az orvosi szakértők is ciankalé mérgezést állapitottak meg a hullavizsgálat alkalmával. Mivel nagy a gyanu, hogy előbbi férjeit is megmérgezte, a második férje ugyanis nehány hónapi együttélés után szintén gyanus körülmények között halt meg, a törvényszék a büntetőtörvénykönyv 278. §-át alkalmazva, a gyilkos asszonyt halálra itélte. De mivel Romániában halálos itélet nincs, a büntetést életfogytiglanra változtatta meg. Vádlott az itélet ellen felebbezett.

— (A ref. majális) rendezőbizottságának elnöksége ez uton is közli a résztvevőkkel, hogy vásárlások a négy helyen felállitott pénztáraknál vehető szelvények ellenében történhetnek. Minden fogyasztó tehát előbb szelvényt vesz a pénztárak valamelyikétől amely szelvény ellenében beszerezheti szükségletét. Az elnökség tájékoztatja továbbá a résztvevőket, hogy a felállitott asztalokat — miután azokért magas bért kell fizetni — első sorban olyanok részére fogja fenntartani, akik a rendezőbizottság által forgalomba hozott ételeket és italokat fogyasztják. Egyebekben a felállitott hirdetések és röpcédulák adnak felvilágositást. Kedvezőtlen idő esetén a majális 29-én lesz.

*A brassói orth. izr. hitközség előljárósága ezuton is értesiti tagjait, hogy a junius 22-re kitüzött közgyülés délelőtt 10 órakor lesz megtartva.

(*) Widmann Walter, a kolozsvári opera közismert szinpadi festője, junius 22-től, vasárnaptól, a Klingsor müvészszalonban fog kiállitani olajfestményeket, aquarelleket és rajzokat. Belépti dij nincs.

(*) Huszonötéves találkozó. Dr. Barabás Andor volt árvaszéki elnök sepsiszentgyörgyi lakós és dr. Imreh Samu kézdivásárhelyi ügyvéd felhivják azon osztálytársaikat, akikkel 1899-ik évben a sepsiszentgyörgyi »Székely Mikó Kollégium ban« érettségit tettek, hogy folyó év julius hó 8-án, Sepsiszentgyörgyön a »Székely Mikó Kollégiumban« tartandó 25 éves találkozón megjelenni sziveskedjenek.

A igazi kuruzsló: Várkonyi Mihály

(*) A fejfájások 99 százaléka rheumatizmuson alapszik. Ily esetben pöstyéni iszappal való borogatása minden bizonnyal könnyebbülést idéz. Napi penzio Pöstyénben már 40 ck-tól kezdve kapható. Házi kurához pöstyéni iszapkocka az összes gyógyszertárakban kapható. Felvilágositások: Krafft és Herberth droguéria Brassó, Buzasor 9. Telefon 219.

(*) Egyházi zeneestély minden szombaton. Julius és augusztus hónapokban délután 6—7 óráig a brassói fekete (szász) templomban egyházi zeneestély lesz Bickerich Viktor zeneigazgató vezetése alatt. Müsoron: Haendel, Blach, Beethoven, Memelssohn, Brahms, Reger, stb. müvei, ének, hegedü, brácsa és orgona részére. Huszlejes jegyek a Klingsor koncertirodájában, Lensor 31 és az esti pénztárnál. (Klingsor rendezés.)

(*) Ilona szenzációs kalandja, vagy «Állatok mint emberek» cimü film nagy érdeklődést keltett a közönség között, mit legjobban az bizonyit, hogy a bemutató napon mind a három előadást szép számu közönség nézte végig. Az állatok pontos összjátéka bámulatba ejtette a jelenlevőket — különösen a tyukok tánca, a nyul zenekarból álló jazzband, a Luna parkban a különféle mulatságok stb. nagy tetszést keltett. Ma minden előadás végén bemutatja az Apolló Mozgó igazgatósága a «Büvös vászon,» vagy «A rejtelmes árnyak.» A legujabb amerikai találmány, melyben minden néző, mint játékos szerepel. Tájékozásul szolgáljon, hogy minden néző a pénztárnál tiz lej ellenében egy szemüveget kap, amin keresztül nézve furcsa optikai csalódásoknak lesz kitéve. A szemüveg mindenkinek a tulajdona marad.

MODERN MOZGÓ

Gerhárdt Hauptmann gyönyörü regényéből készült film az ünnepi est fénypontja volt és sokáig emlékezetes marad az a magas nivóju müsor mely a Modern Mozgó vásznán futott. Vasárnap ismét egy Dorian szenzáció «A kuruzsló» Várkonyi Mihállyal a főszerepben fogja a jó és nagyszabásu filmek sorozatát gazdagitani. Erről a filmről igazán fölösleges dics himnust zengeni. Földes Imre, Várkonyi Mihály. Dorian film, a legujabb márka a filmpiacon. Jön La Garconne.

(*) **Székrekedésnél** reggel éhgyomorra egy pohár természetes **FERENC JÓZSEF** keserüvizet iszunk.

(*) Tusnádfürdő ősfenyvesektől övezett alhavasi (subalpin) klimatikus gyógyhely. Vasut, posta, távirda, telefon állomás, villanyvilágitás. Szénsavas, sós, vasas, ivókurák, hideg, tükör, medence és meleg szénsavas márvány kádfürdők, hydrolterapia, massage. Mérsékelt, maximált árak. Szobák magánvillákban, szállodákban Előszezonban 25 százalékos kedvezmény. Tüdőbeteg szanatorium nem engedélyeztetett. Az igazgatóság.

Tökéletes szabásu raglánok csak NEUMANN nál

(*) Mankótörő, Pöstyén védjegye, hiven ábrázolja az ottani iszapfürdők gyógyhatását. Most is a világ minden tájáról sereglenek oda betegek. Az árak igen jutányosak (teljes penzió napi 40 csehkoronától. Felvilágositások telefonon is: Krafft és Herberth drogueria, Brassó, Buzasor 9., Telefon 219., ahol eredeti pöstyéni iszapkocka is kapható házikurára.

(*) Elsőrangu nagyitások, kis kép, vagy bármilyen régi kép után egész életnagyságig, bromezüst, platina, szepia, olaj és aquarell kivitelben a legolcsóbb árak mellett készülnek Lang Henrik, Kapu-ucca 52. sz. alatti mütermében. Telefon sz. 746.

(*) Bikszád gyógyfürdő junius 1-től nyitva, teljes üzemben. Ivó kura, meleg ásványvizes és szénsavas fürdők, hideg viz és belélegző gyógymód. Állandó fürdőorvos, elsőrangu konyha. Javalva idült gyomor és bélhurut, sargaság, kerek gyomorfekély és vesebajoknál. — Ugyszintén gégé, légcső és hólyaghurutnál. Szobák még előjegyezhetők. Felvilágositást dijtalanul nyujt a fürdőigazgatóság Bicsad (Bikszád) Szatmár megye.

(*) Biharfüreden (Stana de Vale, vasutállomás Beius, Belényes) a basedov betegséget gyógyitó eddig ismert klimatikus helyek legjobb fürdőjében, a szezon julius 1-én, kezdődik és szeptember 15-ig tart. Előnye a többi gyógyhelyekkel szemben az, hogy 1100 m magasan, zárt, körös körül fenyőerdőkkel boritott medencében fekszik, magassága és a levegő áramlatoktól való mentessége ilyen módon lehetővé teszi, hogy az ultraviolett sugarak hatásukat teljes mértékben érvényesitsék, villarendszere pedig a teljes csend és magány élvezetét teszi lehetővé. Prospektusokat dij talanul küld a belényesi püspöki uradalom intézősége.

SPORT

BMTE Olympia 2:0 (2:0)

BRASSÓ, junius 20. Urnapján kevés számu közönség jelenlétében folyt le a két csapat találkozása, melynek érdekessége, hogy a bajnoki mérkőzést az Olympia lemondotta annak idején az MTE javára, igy feszült figyelemmel várta mindenki a mérkőzés eredményét. Az Olympia Henisch, az MTE Zintaller és Moldován nélkül állott ki.

Olympia támadással kezdődik a mérkőzés, melynek az első tiz perce abszolut Olympia fölényben telik el. Az MTE. nehezen jön iramba, de csakhamar megváltoztatja a mérkőzés képét, szép támadásokat vezetve le, melyek révén Nagy Zoli és Makkay által rövid időközökben két gólhoz jut. Az MTE. ifju csatársora szépen kombinált és az első félidőben ésszerü kombinációkat vezet le, mig az Olympia csak kitörésekkel próbálkozik.

Kapucsere után az Olympia döntő fölénybe jut és a visszaeső MTE térfelére szoritja le, mindannak dacára a minden rendszert nélkülöző kapkodó játékuk nem tud eredményt hozni. Wusinczkynek kitünő napja van és az MTE backjai többször veszik igénybe a közeli határvonalat mentőszálul. Az Olympia nehány sikertelen kornernél többhöz nem jut. A mérkőzés a szerencsésebb csapat győzelmével végződött, melynek sikerült az első félidő

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

2:0 eredményét mindvégig megtartani.

Az MTE-ből Nagy Zoli, Bálint és Jakoczy meg Putyi játéka tetszett. Az Olympiából csak a kicsi Honigberger meg Göbbel és Thiesz játéka érdemel említést.

Biró: Buzna, a szokott jó.

(x) **Az MTK uszóversenye.** Budapestről jelentik: a Magyar Testgyakorlók Körének uszóversenye a következő eredményeket hozta: 70 m mellusszás junior: Farkas (NSC) 56.5 mp., Neumark (MTK), Füzessi (MTK), 100 m. hátusszás: Jung (III. ker.) 1 p. 5.6 mp, Magyar (III. ker.) 1 p 6.6. mp, Serény (FTC). 35 m .mellusszás gyermekek részére: Patzold (OTE), 26.9 mp., Hajos (FTC), Brem (OSK) 100 m hátuszás. Donáth-dij: Bartha (NSC), 1 p 16.2 mp. Holba (III. ker.) Homonnay (III. ker.) 70 méteres II. oszt. gyorsuszó staféta. I. III. kerület tve 3 p 16 mp II. Vac. III. MTK. 200 m. ifjusági melluszás: Glück (Vac), 3 p 0.8 mp. Susztrovics. Müugrás Nagy (FTC) 84.4 pont, Lenhardt (OTE) 81.2 pont. 100 m melluszás Donáth-dij: Sipos (MAC) 1 p 17 mp., Jung III. ker.) 1 p. 19.8 mp., Bartha III. ker. 70 méteres melluszó staféta, juniorok részére. I. Mafe 5 p 1.8 mp. III. kerületi tve. 70 méteres hátuszás juniorok részére. Neumark (MTK), Kratochvil (NSC). Vegyes staféta Donáth dij III. ker. tve. 3 p 59 mp. Mafe 4 mp. 1.6 mp. A Donáth vándordijat a III. ker. nyerte meg. 100 m. rekordjavitás. Az MTK uszóversenyének keretén Krasznó Kato 100 méterenl rekordjavitó kisérlete sikerült, ezt 1 p 38.4 mp alatt állitva fel. Vizipolo mérkőzés. Az olympiai A jelzésü vizipoló csapat a B jelzésü csapatot 10:0 (6:0) győzte le.

Ahogy engem ver az isten . .
Várady Aladár országszerte ismert dala.
Moravetz-kiadás, mindenütt kapható!

VÁLLALOK
föld, kőmüves, ács, mindenféle épületen előforduló javitásokat, épitkezési terveket. GYÖRFY GYULA képesitett kőmüvesmester.
BRASSÓ, CSATORNA-U. 2 b.

SZINHÁZ

A c s e r e g y e r e k e k. A Brasovia sportklub mükedvelő gárdájának szerdai, megismételt előadásáról a feltétlen elragadtatás hangján kell irnunk: ezt az együttest sok szinház igazgatója megirigyelhetné, mert csak egy erős kezü rendező kell és ebből a kis gárdából kitünő mükedvelő szintársulat fejlődhetik ki. A primadonna, Kovács Etus (Grete) hangban és mozgásban, énektudásban és táncban egyformán elsőrendü: hangja különösen a felső regiszterekben gyönyörüen cseng; és az egész lényéből kisugárzó vidámság minden jelenésénél élettel tölti meg a szinpadot. Máncs Pirike (Lotte) különösen táncaival ragadta el a közönséget; legjobban tetszett elsőfelvonásbeli fehérruhás tánca, miben része volt partnerének is, az ügyesen táncoló Faternek (Tommy), aki jó rendező kezében sokat tanulhatna, a játékból is. Viharos tetszést aratott László Olga Jutka hálás szerepében, harmadik felvonásbeli tánca, — a Sándort játszó, pompásan maszkirozott és rendkivül ügyesen mozgó Engländerrel, — szünni nem akaró tapsokat és ismétléseket hozott. Géczy igen szépen énekelte Balogh Pista szerepét; hangja érces, erős és jól bánik vele. Ágoston a Huber alakjából pompás kabinetfigurát teremtett, igazán meglepő játékkészséggel. Csak dicsérhetjük Nagynét is, a Nagyasszony szerepében és Zvara Antalt, ki az idősebb Baloghot játszotta; a rendezés érdeme, hogy a mellékalakok is ötletesek és vidámak voltak, — s a minden tekintetben sikerült előadáshoz csak egyetlen egy kivánságunk van: a prózai résznek gyorsabban kell gördülnie, és ha ezt a kis árnyalatot a különben igen sok rátermettséget mutató rendező Engländer meg tudja javitani, akkor csak azt kivánhatjuk, hogy a társulat maradjon együtt, s maradjon meg Brassó állandó magyar mükedvelő szintársulatának. Nem szabad megfeledkeznünk Ormai karmesterről sem, aki a darabot betanitotta és igen lendületesen vezényelte.

KÖZGAZDASÁG

Smith főbiztos jelentése

Magyarország még talpraállhat, ha megfelelő támogatásban részesül

A Brassói Lapok eredeti távirata. —

BUDAPEST, junius 20. Smith főbiztos genfi jelentéseinek hivatalos szövege most jelent meg a Népszövetség kiadványai között azzal a beszéddel együtt, a melyet Smith a népszövetség ülésén a jelentés beterjesztésével kapcsolatban elmondott.

Ismeretes, hogy ebben a beszédben a legkedvezőbb képet festette Magyarország gazdasági helyzetéről, — már amennyiben ez arra vonatkozik, hogy meggyőződése szerint az ország kellő támogatás mellett megtalálhatja az egészséges fejlődés utjait.

A jelentés első része a szanálási javaslatokat foglalja magában; ezzel kapcsolatban a Nemzeti Bank törvénybe iktatását. A második részben a főbiztos a jegybank harminc milliós alaptőkéjének bejegyzésétől s az alaptőke ötven százalékának aranyban történt befizetéséről tesz jelentést; a harmadikban az infláció megszüntetését ismerteti, mi a jegybank müködésének megkezdésével következik be, a negyedik rész a kölcsöntárgyalások lefolyását ismerteti, az ötödik a kölcsön fedezetéül lekötött állami bevételi jövedelmeket sorolja fel.

E jelentés szerint a vámok, a dohányjövedék, a cukoradó és a sójövedék ez év április 25—május 31 időköz alatt 123.840,000000, koronát jövedelmeztek, s ebből az összegből a főbiztos 96 milliárdot szabaditott fel az állami pénzügyi müveletek céljaira. A jelentés szerint az államköltségvetés május és juniusi előirányzata szerint a két havi bevétel 264 milliárd papirkorona \ felesleget mutat.

A hatodik fejezet a külkereskedelmi programmot ismerteti, s kifejti, hogy a külkereskedelem szokásait fokozatosan szüntetik meg. Jelenti a főbiztos, hogy a közalkalmazottak 15000 főnyi létszámcsökkentését 1926. junius 30-ig fokozatosan hajtják végre. Majd a jelentés arról beszél, hogy miért nem igyekeztek a koronát olyan szinvonalon stabilizálni, amelyen csak mesterséges eszközökkel lehetett volna fentartani. A főbiztos véleménye szerint a gazdasági élet szabad erőinek érvényesülése önmagától megjavitja a koronát.

A jelentés végén a főbiztos legteljesebb bizalmát fejezi ki az ujjáépités sikerében s hangsulyozza, hogy a magyar népnek minden oka megvan a jövőben vetett reménységre. — Végül a jelentés néhány indexszámot sorol fel. Ezek szerint ez év április végén az élelmiszerárak a békebelinek 17612-szerese, a ruházati cikkek 17870-szerese, a lakbéreké 576-szorosa. Az általános indexszám 13395, lakás nélkül 17223, vagyis Magyarországon békében egy koronából annyit lehetett vásárolni, mint most 13395, illetve 17223 koronából. — A jelentés szerint a tőzsdei értékek emelkedése messze elmaradt az általános áremelkedések mértéke megett.

—

ERDÉLYI ÁRUPIAC

N a g y f o r g a l o m. Az esőzés a buzán már nem sokat segitett; Bukarest vidékén le egész Kraiováig és Beszarábiában is igen gyenge a buzatermés, — jóval a közepesen aluli. Sajnos, napról-napra jobban beigazolódik az, amit már néhány héttel ezelőtt megirtunk, hogy a mai helytelen gazdálkodás mellett Románia terménykészletei sem kiapadhatatlanok. — A 79—80 kg-os beszarábiai buza ára ab Brassó 720—740, a 67—77 kgr-os 690—700. — A t e n g e r i termés javult az eső folytán, az arak 480—490 lejen állanak; az á r p a javult; Romániában ugyan ez is a közepes alatt van, a barczaságin az eső sokat segitett; sörárpában nincs üzlet, a szesz és sörgyárak nem dolgoznak, mert a meleg miatt nem malátázhatnak; takarmányárpa, — könnyü, regáti, — 550—560 lej. Z a b b a n a forgalom kicsiny. — A kivitel általában stagnál, tengeriben a román áru a magas kiviteli vám miatt nem tud versenyezni az amerikaival; a többi terményekben a külföldinek nincs felvevőképessége.

Helyi piacok: A r a d i placi árak: zöldség 20—40, burgonya 3—8, cseresznye 8—10, zöldbab 28, tej 6, vaj 80, tojás 1.40, árpa 480—490, zab 460—470, tengeri 410—450; vágómarha élősulyban 13—17, borju 24—26, sertés 30—38, juh 13—14. B e c s k e r e c z e: marhahus 22, sertéshus 40, juhhus 24, vaj 90, szalonna 70, tej 4, csirke párja 70—80, tojás 1.20—1.50. B r a s s ó: csirke párja 50—100, tojás 2, burgonya 12—15, zöldbab 12—16, zöldborsó 12—15, tej 7—8, tejfel 40—50, zöldpaprika drb. 5 l. K o l o z s v á r: marhahus 24—26, sertéshus 40—48, vaj 80—90, szalonna 60—65, tej 6—8, tejfel 20—60, csirke párja 40—80, tojás 1.40—1.50 lej. — S e p s i s z e n t g y ö r g y: Az esőzés némileg még a buzán is javitott, sokat használt a tavasziaknak, kapásoknak és a sarjunak; az állatállományhelyzet Háromszéken most az, hogy eddig igen rossz termésre volt kilátás, most pedig nem lesz az olyan nagyon rossz; de a közepest azért igy sem érheti már el. — Árak: buza 650, tengeri 500, zab 500, szalma nincs és az idén a kilátások is nagyon rosszak; állatexportban a valuta hanyatlása miatt van némi kereslet, az árak azonban igen alacsonyak; árak; exportáru (nem szeszgyári) 22—23 lej; igásban nincs forgalom, sem sertésben. Z i l a h: marhahus 22, sertéshus 38, zsir 64, szalonna 60, tej 4, tejfel 20, csirke párja 70—80, tojás 1.25 lej.

—

A MAI PÉNZPIAC

Péntek, junius 20.

A v i l á g p i a c o n feltünő a legszilárdabb értékeknek a svájci frankhoz mért hanyatlása a dollár, az angol font és a cseh korona ma egyformán hanyatlott Zürichben. A többi értékek nagyjából változatlanok.

A b e l f ö l d i p é n z p i a c o n a tegnap előtt jelzett okok, — az, hogy a pénz Bukarestben van, — valamint a bukaresti és erdélyi piacok árfolyamainak kiegyenlitődése majdnem minden forgalmi lehetőséget megszüntetett. Tegnap esti zárlat: svájci frank 40,75 és a többi árfolyamok ennek megfelelőek. M a d é l e l ő t t az üzlet menet, ha lehet még lanyhább volt, mint tegnap, s a bukaresti kereslet teljesen megszünt. Déli zárlat a bankközi forgalomban: egy svájci frank 40.75, egy angol font 998, egy dollár 230, egy cseh korona 6.78, egy francia frank 12.60, egy olasz lira 10.04, egy lejért 309 osztrák, 390 magyar korona.

Z ü r i c h. Devizák. (zárjelben a szerdai zárlattól való eltérések.) Zárlat: egy dollár 5.63 és háromnegyed (—2), egy angol font 24.46 és fél (—3 és fél), száz francia frank 30.40 (†20), száz olasz lira 24.43 és háromnegyed (†2 és háromnegyed), száz cseh korona 16.65 (—6), száz dinár 6.72 és fél (†1 és egynegyed), száz lej 2.50 tizezer magyar korona 0.65, tizezer osztrák korona 0.79 és háromnegyed száz járadékmárka 134.50 (—fél)

(—) B u d a p e s t i é r t é k t ő z s d e. A mai tőzsdenapon az irányzat lanyhán irányult. Kezdő árfolyamok ezresekben: Hazai Bank 172, Magyar hitel 551, Jelzálog 100, Leszámitoló 80, Osztrák hitel 193, Wiener Bankverein 140, Ingyatlan Bank 240, Kereskedelmi Bank 1165, Egyesült Fővárosi Takarék 145, Magyar Általános 160, Moktár 200, Pesti Hazai 3680, Első Biztositó 8500, Fonciére 200, Első Pesti Gőz malom 132, Viktória 235, Beocsinyi 950, Szászvári 370, Általános Kőszén 3225, Salgó 590, Atheneum 140, Pallas 122, Bródi vagon 125, Fegyver 1200, Ganz-Danubius 3125, Ganz-villamossági 1380, Hofherr 155, Láng 125, Chaudoir 140, Rézbányai 200, Nasici 2100, Levante 225, Nova 150, Déli cukor 505, Cukoripar 2600, Georgia 440, Mezőhegyesi 237, Hauptstummer 2750, Szalámi 114, Részvénysör 250, Schvindt 147, Karton 106, Pamutipar 268, Spodium 147, Gummi 375, Telefon 160, Brassói 315.

(—) U j v á m h i v a t a l o k a j u g o s z l á v h a t á r o n.) A jugoszláv határon a következő vámhivatalokat állitották fel: Zsám és hozzátartozó kirendeltségek: Varadia, Miklósháza (Nicolint) és Néranádas (Naidas); Dragánfalva (Draganesti) és kirendeltsége. Latunasu (?), amely az eddigi klopodiai vámkirendeltséget pótolja, mivel az a határváltoztatás folytán többé nem határállomás; Zsombolya (Jimbolia) a volt gyertyámosi (Carpinis) hivatal helyébe; Cruceni-ben (?) vámkirendeltséget állitanak, amely Temesvárhoz tartozik; Sanitinelán (?) szintén kirendeltséget, a mely Csanádhoz tartozik; Öteleken vámkirendeltség lesz, Módos alá rendelve.

(—) M i l y e n f e l t é t e l e k k e l k a p t a F r a n c i a o r s z á g a z a m e r i k a i k ö l c s ö n t? Az egész világ sajtója annak idején azt irta, hogy a francia frank megjavitásából az amerikai Morgan bankház becsületbeli kérdést csinált. Most kiderült, hogy ennek az önzetlen lelkesedésnek nagyon is anyagi rugói voltak, mert a frankjavitó százmillió dollárt Morganék igen szigoru feltételekkel bocsátották rendelkezésére a francia kormánynak. Mint a Matin irja, a legelső feltétel az volt, hogy a francia jegybanknak fedezetül 528 millió aranyfrankot, tehát a teljes aranyértékét kellett lekötnie, ezenkivül pedig a francia kormány kötelezettségeket vállalt az állam költségvetési politika irányára nézve is, még pedig olyan kötelezettségeket, amelyeket az utána következő kormányoknak is át kell venniük. A Matin állitása szerint ezek a körülmények nagy mértékben sulyosbitják a Herriot kormány pénzügyi helyzetét.

(—) A z u j é r c p é n z f o r g a l o m b a h o z a t a l a. A brassói állampénztár e hó 15-e óta már nem adott vissza egy és két lejes papirpénzt, hanem csak ércpénzt; ilyen módon már forgalomba is került az uj pénz, de az egy és kétlejes papirpénznek ércpénzre való kicserélése csak hétfőn kezdődik meg; a becserélni kivánt egy és két lejes bankjegyeket százas csomókba kell kötni, s névvel, vagy céggel ellátni, más bankjegyért az állampénztár nem ad ércpénzt. Most 100 millió lej kerül forgalomba, s remélik, hogy az őszre megérkezik a még hiányzó 300 millió is. A papir egy és kétlejesek azonban nem vesztik el értéküket és a forgalomból sem kerülnek ki, mindenki jól teszi tehát, ha csak a rossz egy és kétlejes bankjegyeket cseréli ki.

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

Malom- és cséplőgép-tulajdonosok
részére állandóan raktáron tartunk legjobb minőségben:
Francia malomkövet
Budai malomkövet
Quarzit malomkövet
Malmászati szerszámokat
Solyemszitákat
Bronz-szitákat
Felvonó hevedereket
Felvonóserleget
Géphajtószijakat
Varrószijakat
Szijösszekötő-csavarokat
Szijviaszkot
Colofoniumat
Gépkenőolajokat
Gőzhengerolajokat
Olajozókannákat
Olajozókat és olajvázákat
Staufferkenőcsöt
Feszmérőket (Manometer)
Klingeritet
Asbestlemezeket
Tömitéseket
Lyukasztott bádoglemezeket
Csapágyfémeket
az összes szükségleti cikkeket malmok és gépek részére.
E. Sz. G. E. Géposztálya
NAGYSZEBEN, Só-ucca 22. szám
MAROSVÁSÁRHELY, Kálvin-tér
SEGESVÁR, Baior-ucca 47. szám
MEDGYES, Laktanya tér. —
Folyószámla: Földhitelintézet, Nagyszeben.

GŐZGÉP
30 HP. hozzávaló kazánnal, Tedeschi-gyártmány, eladó. Érdeklődni lehet alábbi cimen: KLUG ISTVÁN gépgyár és malomepitészet Timişoara, II. Str Trei Ursi 26. Telefon 172.
581

Baumgarten Géza Marosvásárhely, Fő-tér.
BUTORÜZLET Telefon: 194.
Fürdőtulajdonosoknak árengedmény. — Heverők, ágybetétek, hajlitott székek, zománcolt hálószobák jutányos áron. — TELJES LAK-BERENDEZÉSEK.
Kedvező fizetési feltételek!
VARRÓGÉPÜZLET Telefon 114.
Szabómesterek! 54 drb. 16|33 Central Bobbin-varrógép jutányos áron eladó (egyenként is) Varrógépek, alkatrészek, kerékpár-alkatrészek, fegyverjavitások, javitó műhely.
Kedvező fizetési feltételek!
543

SILVANIA MŰSZAKI R. T.

Kórház-u. 64. **Brassó,** Kórház-u. 64.

Sürgönycim: SILVANIA. Telefon 89 és 125.

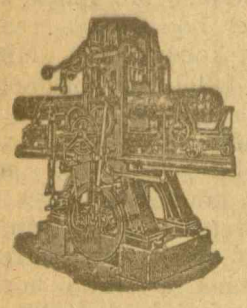

A König Friedrich Augusthütte Dresden vezérképviselete raktárról szállitja a gyár gyártmányait u. m.:

keretfürészt, mindennemü **famegmunkáló gépet,** butor-, bognár és fürészüzem részére.

Astra- benzinmotorok és szerszámgépek lerakata.

AEG képviselete és gyártmányainak lerakata u. m. **elektromotorok, dynamok, szerelési anyagok stb.**

Állandó nagy raktár mindennemü üszaki cikkekben.

286

Alólirottak a szív legmélyebb fájdalmával tudatják ugy a maguk, valamint az összes rokonok nevében, hogy a forrón szeretett jó feleség, anya, testvér és rokon

Gábos Lajosné

életének 49-ik és boldog házasságának 22-ik évében hosszas szenvedés után f. hó 19-én reggel az Urban csendesen elhunyt.

Drága haloftunk földi maradványait f. hó 21-én délután 4 órakor fogjuk a Gácsmajor 11. számu gyászházból a református temetőbe örök-nyugalomra helyezni.

Brassó, 1924 junius 19.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD.

Nyugalma legyen csendes, Emléke áldott!

Keresünk 30 folyóméter 90 cm. vagy ennél erősebb átmérőjü

vaskéményt.

Ajánlatokat **Grozesti Faipar rt. Oradea-Mare, Strada Bratianu o-o 1. szám alá kérünk. o-o**

593

Gheorgheni Városi Tanács

No 712—924. adm.

Árlejtési hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy 1924 julius hó 9-én d. e. 10 órakor Gheorgheni város (Jud. Ciuc) polgármesteri hivatala helyiségében nyilvános és zárt irásbeli ajánlatokkal egybekötött árlejtés tartatik meg a város 7500 m² területen aszfalt burkolattal való ellátása tárgyában. Az ezekre a munkálatokra előirányzott összeg 1,965.000 Lei.

Az árlejtés az állami számvevőségről szóló törvény 72—83. §-a értelmében fog megtartatni.

A biztositék a fentjelzett érték 5%-át fogja kitenni, készpénzben vagy állami papirokban.

A tervek és a műszaki előmunkálatok a hivatalos órák alatt a város műszaki hivatalában (Serviciul Technic-nél) megtekinthetők.

A városi tanács Gheorgheni-ben 1924 február 26-án tartott gyülése határozata.

p. primar (P. H.) Primnotar

P. Crişan s. k. Olvashatl. aláirás s. k.
consilier.

DOBAI TESTVÉREK

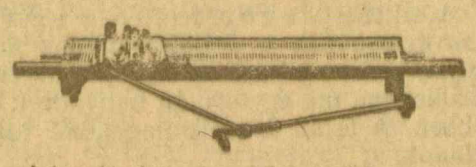

gyártanak mindennemü kézi kötőgépeket, motorikus bolyhozó és gombolyitó gépeket, vállalnak minden e szakmabeli munkálatot.

TIMIŞOARA, II., Strada Creanga 21.

583

Faszén

609

termelőknek az év minden szakában és minden mennyiségre igen kényelmes és előnyös értékesitési alkalmat biztosit:

Biró Gábor

kereskedelmi irodája, **BAIA-MARE** (Nagybánya).

Képviselet: Odorheiu (Székelyudvarhely) és Savata (Szováta.)

Hirdetmény

Ezennel közhirré tétetik, hogy a brassói állami fogháznál 5 fogházőri állás van üresedésben, melynek havi fizetése 1513 Leitől 1796 Lei-ig.

Akik ezeket az állásokat elnyerni óhajtják, forduljanak a brassói fogház irodájához, Gázgyár-ucca (a törvényszék mögött) naponta 9—12 és 3—7 óra közt.

A brassói fogház Igazgatósága.

Jonescu s. k.
igazgató.

9706

A román állampolgárság megszerzésére és elvesztésére vonatkozó TÖRVÉNY

hiteles magyar forditásban megjelent.
ÁRA 8 LEI.

Kapható minden könyvkereskedésben vagy megrendelhető 2 lei portódij beküldése mellett a „BRASSÓI LAPOK" könyvosztályától.

UJDONSÁG! KELLERMANN UJDONSÁG!
(Az alagut szerzőjének) gyönyörü regénye
Schwedenklee utolsó szerelme.
Magyarra forditotta Szederkényi Anna
ÁRA 45 LEI Kapható minden könyv- és ujságelárusitónál. Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályától.

A buza nem áll

575 X

oly magas garmadában, a budapesti központi raktárházakban, mint gyárunkban az ősszel betakaritott szép apróra szeletelt és szárított cikória, melyből a három csillagos Uhu cikóriakávé készül.

Kőbányai Polgári Serfőzde és Szent István Tápszermüvek Részv. Társ.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy szó ára: 2·— lei. Vastagabb betüvel 4·— lei. — Legkisebb apróhirdetés ára 20 lei.

Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdezősködésekre válaszolunk. — Apróhirdetéseket a fenti eredeti ára mellett bizományosunknál is feladhat minden helységben, aki pontosan továbbitja kiadóhivatalunkhoz

Személyszállitó autó-vállalat. Jancsó. Telefon 5 30. Brassó, Fellegvár ucca 44. 463

Mielőtt ékszert eladná, győződjön meg, hogy platina, arany, ezüst briliáns, gyemánt és fogsorokért legmagasabb arat fizet. 14 karátos arany ömött karika gyürü 750 lei párja Rosenberg M. ékszerész, Brassó, Kapu-u. 13.

Aki jó **sérvkötőt** és **haskötőt** akar, forduljon bizalommal az alanti céghez **Leiner Gyula Brassó,** Lövész-ucca a 6. Postarét.

Csernátfaluban a 43a számu üzlet és korcsmahelyiség elköltözés miatt eladó vagy kiadó. Értekezni ugyanott. 9663

Perfekt szakácsnő, aki a konyhai teendőket is vállalja, fiatal házaspárhoz vidékre kerestetik. Ajánlatok „Tiszta" jeligére a kiadóba kéretnek. 9661

Tölgyerdőből engedélyezett fa eladó. Dániel Ferenc Varghiş, Jud Odorheiu 9662

8 HP. MÁV. szivógázmotor 800 mm. cséplővel üzemképes állapotban eladó. Cim: Both Sándor, Târgu Mureş. 9630

Állandó alkalmazásra keresek egy megbizható, jó munkás szijgyártó segédet. Blau Mór szijgyártó, Brassó. 9655

Pathé gyártmányu **mozigép** dinamoval, kapcsolótáblával, teljes felszereléssel, kitünő állapotban eladó. Értekezni: Glaesser, Reghinul-Săseşc, Vasut-ucca 62. 9651

Eladó egy 5 H. P. Peugot üzemképes személyautó, esetleg elcseréljük 2 tonnás teherautóval. — Érdeklődhető: Reghinul-Săseşc, póstafiók 25. 9648

Gépekkel berendezett asztalosmühely alhalálozás miatt bérbeadó, esetleg lakással együtt. Cim: özv Hubayné Nagykároly, Somos-ucca 12 9645

Eladó jutányos áron egy majdnem uj állapotban levő 25 HP **Diesel nyersolajmotor,** egy 2 járatu Schiel féle malom 42" kövekkel, egy sikszita és az összes szükséges szijjazat. Stäuble József gépjavitó mühelye, Erzsébetváros. 9 44

Szakácsnő vagy mindenes leány, aki a mosást is elvállalja, kaphat jó helyet fiatal párnál 800 lei havi fizetéssel. Cim: Fuchs, Bucureşti, Popănau 15. 9643

Eladó egy alig használt 1912-beli Hoffher és Schrantz-féle purificator (herefejtő) önmüködő szerkezettel. Dobszélesség 880 mm. Bálint Dánielnél, Cristur-Székelykeresztur. Levelekre nem válaszolok. 9682

Magányos uriemberhez a gazdasszonyi teendőkben jártas több nyelvet beszélő intelligens uriasszony házvezetőnőnek ajánlkozik. Szives megkereséseket „Falura is elmegyek" jeligére a marosvásárhelyi kiadóba, Főtér 18. kérem. 9681

Képesitett segédjegyző 15 évi gyakorlattal, ki a román-magyar-német nyelvet birja, julius 1-én való belépéssel alkalmazást keres. Cim: Demeter Lajos Petriş. (Arad megye.) 9635

Utazói állást vagy bevásárlást, esetleg ehhez hasonló megbizást vállalnék. Megkereséseket kérek Domokos szállodai fodrásznál, Târgu-Mureş. 9629

Eladó kétjáratu alig használt 36-os malomállvány, két pár uj kővel, minden felszereléssel együtt; 1 uj **Goldschmied**-féle koptató, egy darab franzis turbina 400 liter viz 6—8 m. eséshez. Cim 9606 szám alatt a kiadóban.

Gazdasági segédtiszt kerestetik azonnali belépésre Intelligens, nőtlen, gazdasági gyakorlatlal biró egyének, kik a roman nyelvet szóban és irásban birják, küldjék be ajánlatukat Friss I. hirlapiroda, Sân-Nicolaul-Mare (Judetul Torontál) cimre. 9589

Tusnádfürdőn, a „Mária-villában" szép szobák kaphatók 100% engedmény mellett junius hónapban Bővebbet Keller István gyógyszerésznél, Timişoara vagy Tusnádfürdőn a házgondnoknál. 9528

Szülők figyelmébe! Autó- és motorjavitó mühelybe tanoncok fizetéssel felvétetnek. Cim 9452 szám alatt a kiadóhivatalban.

Házépitkezésre alkalmas telek 465 m² a külváros megállónál eladó. Irk Arthur Hosszu-ucca 105. 9318

Eladó egy benzin motor. Hosszu-ucca 105. sz. 9256

Eladó 12-ős Máv. benzinmotor, 1000 mm.-es Wichterle cséplő, gyapjufésü-tépővel géphajtásra. Levelekre nem válaszolok. Szabó, Székelykeresztur. 9191

Elsőrendü kályhaformázók felvétetnek állandó munkára jó kereset mellett. Szilágyi & Comp. kályhagyár, Arad. 606

Bordáscsöveket (fütőtestek) megvételre keres. Halpert, Arad, Str. M. Sceabola (Hajó-u.) 30. 608

Szállodát, vendéglőt, kávéházat sürgősen berbe vennék ajánló feltétellel. Cim Z. Andrei Str. Regele Ferd. 76 Sighişoara. 9710

Teherautóval elvállalok szállitásokat. — Ugyanott üzemképes három tonnás teherautó eladó. Brassó, bolonya, Malom-ucca 8. 9709

Férjhez menne idősebb iparos özvegye, jobb iparoshoz vagy nyugdijashoz. Szives ajánlatok **„100.000 lei hozomány"** jeligére a kiadóba kéretnek. 9708

Bélyeggyüjtők! Legjobb csere egylet a „Liechtenstein." Minimális tagdij. Havi folyóirat. Jelentkezést elfogad: Berger Miksa, Oradea-Mare, Kapucinus u. 16 9 07

Eladó 4-es első magyar cséplőszekrény ujonnan javitva és egy 800 mm. Hoffher gyártmányu cséplőszekrény, 4 éve van használatban, esetleg motorral is eladó. Boérnál, Nagybacon, Jud Treiscaune. 9703

Elcserélném Máv. 6 lovas, 10 légkörös, 11 éves főcsapágyas gyürüs gőzcséplőmet, most lett szerelve, 4-es Máv. vagy Hoffher gőzcséplőért. Molnár Ferencz gépész, Nagybacon, Jud Treiscaune. 9702

Kicsikém jeligére én az utóbbi levelemre sem kaptam semmi választ. Üdvözletemet küldve várom a választ. 9701

Gyógyszertarakat különböző forgalommal nagyvárosi bérletet s komplett berendezést ajánl előnyösen. Gyógyszerész, Cenadul-Vechi (Torontál.) 9700

Kisköszségben, mely egyben fürdőhely is, eladó négy szobás kőház, szatócsüzlettel, korcsmával s melléképületekkel. Érdeklődhetni dr. Biró Gyulánál, Barót. 9699

Soffőr, józan életü, nőtlen, állát keres **személy autóhoz.** Szerényebb fizetésért is elmegy. Beszél magyarul. Cim 9698 szám alatt a kiadóhivatalban.

Cementcserép gyártashoz teljes felszerelés, 4 darab Novák rendszerü gép eladó. — Dr. Weisz Plăeşii de jos, Judeţul Ciuc. 9697

Ruha varrónő házakhoz ajánlkozik. Felső Cacova 7. szám. 9696

Keresek egy megfelelő nőtlen zongoramestert éjjeli mulatóba. Csikszereda 9695

Deutsches Fräulein wird zu Kindern aufs Land nahe der Stadt gesucht. Offerte an Gutsbesitzer von Mihae Mikó Jedul, Post Târgu-Mureş. 9694

Keresztény nős, textil, kézmü, divat, rövidáru szakmában 15 évi gyakorlattal biró egyén, magyar román nyelvismerettel, 30 000 lei ovadékkal állandó biztos állást keres. **Felesége** perfect **gépirónő.** — Cim 9693 szám alatt a kiadóhivatalban.

Jól bevezetett helyi ügynök magas jutalék mellett alkalmazást talál Productum likörgyárnál, Brassó, Hosszu-u. 176. sz. 9692

Negy jobb fiatal ember koszt és kvártélyba, vagy koszt nélkül felvétetik Kőbánya-ucca 19. 9691

Hálószoba, ebédlőasztal 6 bőrszék eladó. Bővebbet Derby cipőüzlet, Kapu-ucca. 9690

Háromszék megyében kiadó 2 mészárszék. Értekezni lehet ifj. Lukács György mészárosnál Bodola. 9689

Gépirásra két hét alatt bárkit megtanitok. Kórház-u. 19. hátul az emeleten. 9688

Eladók. 3 drb valódi régi jokarban levő perzsa szőnyeg 2 m, 1½ s egy méter nagyságban, antik poharak, japán disztárgyak, 12 személyes ebédlő szerviz s egy álló sárgaréz lámpa. Cim özv. Bernáthné, Sft. Gheorghe, Str. Cuza Voda 31. 9687

Intelligens, az élet küzdelmeiben egyedülálló, vidéki, közepkoru urileány házasság céljából megismerkedne becsületes, jólelkü, 40 éven felüli uriemberrel, ki hozományra nem reflektál. Leveleket „Megértés" jeligére a kiadóba kérek 9682

Tanitónőt keresek augusztusra III-ik polgárista leanyom mellé. Zongora tanitás feltétlenül szükséges. Németül és franciául tudók előnyben. Weisz Sámuel földbirtokos, Aranyosmedgyes, Medeşiul Aurit Szatmár m. 9686

Keresek azonnali belépésre sodronykerités gyáramba egy szakképzett vezetőt, aki tervezetek és pontos költségvetésekben teljes jártassággal bir. A fizetés nagyobb részben percentből ered, azonban öthatezer lei havifizetésről biztositom. (5—6000 lei.) Cim Fodor Gábor Focşani (jud. Putna). 9681

35 éves keresztény önálló kereskedő elfoglaltsága miatt ezuton szeretne megismerkedni föltétlen tisztességes nővel házasság céljából. Leveleket **„Boldogságra vágyom"** jeligére Braşov, Post Restante kérem. 9680

Eladó családi ház a város központjában 3 szoba, konyha, szépen parkettirozott nagy udvarral azonnal beköltözhető. Cim 9679 sz. alatt a kiadóban.

Okleveles tanitónő nevelőnői állást keres. Irodai munkálatokban is jártas. Levelek „Lelkiismeretes" jeligére a kiadóba küldendők. 9677

Lupeni (Farkaslaka) Hangya szövetkezet boltkezelőt keres julius 15-iki belépésre. Javadalmazás havi 200 lei fix fizetes, Bttó forgalom 5%, lakás, fütés, 2 öl fa, világitás. Óvadék 15.000 lei készpénz vagy megfelelő ingatlan biztositék. Pályázat közvetlen az Igazgatóság cimére Lupeni (Farkaslaka) jud. Odorheiu küldendő. 9684

Női szalmakalapokat alakitok és festek minden szinre. Pariser Chic Kolostor-u 28. 9685

Jómenetelü ujonnan berendezett szálloda és étterem, kocsibeszálló, 3 szobás lakassal vidéki városban több évi szerződéssel családi okok miatt sürgősen átadó. Cim 9683 sz. alatt a kiadóban.

Zu einen 5 jährigen Mädchen wird ein deutsches Fräulein gesucht. Offerte an die Administration des Blattes unter Chiffre „600" 96.8

CHRISTIANI P. KELMEFESTŐ VEGYTISZTITÓ S-R-A-S-S-Ó WEISS MIHÁLY-UCCA 1. SZÁM ELVÁLLALJA BUKÁS SZŐNYEGEK FONALAK FESTÉSÉT ÉS TISZTITÁSÁT

Háziszőttesek ványolása, préselése és festészete **VIDÉKI megrendelések azonnal intéztetnek el.**

Gyászruhák 24 órán belül.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

VASÁRNAP

VERSEK

Irta: Salamon László.

EXCELSIOR!

Hidba már kedved, vagy haragod
Szeszélye:
Fogom kezed, veled vagyok
S derüs ormoknak tartunk.

E vágyat, e gyönyört, ez akarást
Rossz mára-ébredés, jövőtlen holnap
Választóvize nem oldja fel:
Aranyérce a vágynak lelkemen
S diadalének minden álmom.

Meghódolnak mind a renyhe gátak,
Erős szivemben semmi kétség,
Szent zászlajat az öröklétnek
Kezemből ki nem engedem;
Vele halok, vagy kitüzöm az oromra.

Pusztuljanak a múlt kisértetek,
Daloljanak a jövendő kertek,
Melyeknek útjai várnak,
Te és én: Megfejtés vagyunk,
S új értelme a boldogságnak.

Hidba már kedved, vagy haragod
Szeszélye:
Fogom kezed, veled vagyok
S derüs ormoknak tartunk.

LÁNGOLÓ BIZTATÁS.

Jaj annak, ki Benned engemet
Megbánt: pöröly lesz karom érted,
Jaj annak, ki álnok, vak erény
Sardt szánja a Szépség istenének!
Emeld fejed a csillagokba fel,
Ragyogjon bünöd: izzó gyöngyfüzér,
Királynő vagy — országod mind a vágy
S tengere: a zugó, ősi vér.
Sereg ha kell: ne szánd a lomha népet,
Mely vétót kiáltni gyakran bátorul,
Haljon meg érted, ha kell, egy millió
S a pusztuláson
Táncolj, nevess, büszkén, szótlanul!

Telefon-szerelem

Irta: **Palágyi Lajos**

Régi cimborám, Dános Dénes a telefon feltalálásának első évében éjjeli szerkesztője volt a «Hazai Kiadó» cimü ujságnak. Ifju volt és hevülő, szabad óráiban szerelmes novellákat irt, a «koszorus regényirók» pályájára készült, de még csak az éjjeli szerkesztésnél tartott, melyet lázongva és undorodva, de pontosan teljesitett. Éjjel, mikor már kész volt a munkája, ő még ott maradt a szerkesztőségben, A levonatokra kellett várnia, no meg arra is, nem történt-e még valami rendkivüli esemény. És történt.

Már éjfél utáni két óra volt. Dénes tétlenül, türelmetlenül egyedül várakozott a percre, amikor végre távozhatik. Olvasni nem tudott, szeme fáradt volt a sok betütől. Irni nem tudott, utálta a betüt. Mit tegyen a hátralevő félóra alatt? Eszébe jutott a telefon s egy ujságiró pajtását akarta hivni.

A telefonos kisasszony, a központi állomás egyik ügyeletes hölgye, aki akkor éjjel Dénes szavára válaszolt, szintén unatkozhatott s mivel a felhivott pajtást ismételt csengetésekkel sem tudta Dénessel kapcsolatba hozni, önmagát hozta vele kapcsolatba. Csakhamar élénk és szellemes beszélgetés fejlődött ki az éjjeli szerkesztő és a központi ismeretlen hölgy közt.

Egy hang, csak egy hang, egy sose látott nőnek a messzeségből érkező s nem is jellegzetes hangja — nem sok az üdvösséghez, — nagyon vékony, gyenge szál volt ahhoz, hogy mint erős kötél partra vonszoljon egy hajót.

Arról folyt a beszélgetés, hogy ugyan milyen külsejü a hölgy, szőke, vagy barna, kicsi vagy nagy. Korosabb vagy kövérebb s főleg hány éves? Dénes találgatta tréfás szóval több féle alakot festett s kérdezgette, hát ez talál-e? ilyen-e, vagy olyan-e? A hölgy többször nevetéssel felelt, többször hallgatással, vagy másra, megint másra terelte a szót ügyesen, leleményesen.

Közben szünet támadt. A telefonkisasszonynak bizonyára más felet kellett kapcsolnia. Dénes hiába hallózott és csengetett. Nehány perc mulva a leány ismét felhivta Dénest. De vajjon ugyanaz a lány volt-e most? Hangja mintha kissé megváltozott volna. De nem. Ugyanaz beszélt. Hisz az előbbi témát szőtte tovább s Dénes egyre bátrabban folytatta a táv-udvarlást. Nem volt ő épen Don Juán, de kaland elől nem zárkózott el. S végre is egy ismeretlen hanggal szemben miért ne viselkedhetnék kissé pikánsan? Végül már forró csókról kezdett beszélni a távolba.

A hölgy erre lecsapta a kagylót. Válasz nem jött. Dénes még egyszer próbált vele kapcsolatot kapni, de hiába. A szerkesztőségi idő eközben letelt. Több dolga nem volt Dénesnek, hát hazament és másnap éjfél utánig sok munkája közepette el is felejtette a kis telfon-flörtöt. Munka után eszébe jutott és csengetett.

— Halló. Központ. Ön az?

— Kit keres?

— Önt. Vagy nem ön az? De igen ön az, akivel tegnap beszéltem.

Rövid szünet után a női hang felelte:

— En vagyok. Jó estét Dános ur...

— Ön ismeri nevemet?

— Hogyne ismerném. Már tegnap is ismertem. Sőt novelláiból már régóta ismerem.

Megint hosszabb és mulatságos társalgás támadt a fiatal iró és novelláinak névtelen olvasója közt, társalgás többszöri megszakitással, hallózással, csengetéssel. Valahányszor ujra kezdődött a beszélgetés, Dénes mindig kétségben volt, ugyanaz a hang szól-e, s egyre figyelt rá, hogy emlékezetébe vésse. Majd azt hitte, hogy uj hangot hall, hogy ez halkabb vagy rekedtebb, mint az igazi, — majd zengőbbnek, dallamosabbnak vélte, de a beszélgetés tartalmából mindig meggyőződött, hogy az igazi szól hozzá.

Most már mindenképpen a hölgy nevét akarta tudni, de az kitért a válasz elől. Erre egy szót, egy jelszót kivánt, melyről a nőre ismerhessen.

— Legyen, — felelte a telefonos lány. — En vagyok a «Havasi gyopár». A gyopár szóról fog rám ismerni.

«Gyopár», «havasi gyopár» mint jelige — ez nagyon emlékeztette Dános Dénest a régi képes családi ujságok kék boritékára, amelyen vidéki lányok egymással a szépségápolásról, ételek receptjéről és virágnyelvről leveleztek. S e gondolat kissé lehütötte a telefon hang iránt.

— Valami öreg falusi lud lehet, aki felszármazott a fővárosba s még mindig a hajdani zugdivatlapok emlékeinél.

De ujabb kedvre kapott, amikor a hang az ő legujabb novelláiról kezdett beszélni. Havasi gyopár ismerte Dános Dénes legtöbb müvét s találón beszélt a leendő koszorus regényiró fejlődéséről. Különösen tetszett neki a «Szerelmesek alkonya» c. novella s kitalálta, hogy mi inspirálta arra Dénest. Főleg borus hangulatát dicsérte. A «Ti fi-fu» c. vig elbeszélésén csak átsiklott érezteté, hogy azt csak megrendelésre gyártott munkának tekinti. Ellenben igazi élményt s hangulatot talál a «Tizenharmadik csoda» c. fantasztikus novellában, s ugy ebben, mint a többi müben épen azt dicsérte, amit maga a szerző is dicsérendőnek gondolt. De miatt Havasi gyopár bókokat mondott, közbe apró csipős megjegyzéseket is tett irónkra. Dános Dénes visszavágott, de gyöngébb fegyverekkel, hisz ő nem ismerhette Havasi gyopárt. Volt csufolódzás, kacagás, enyelgés, vitatkozás, találgatás, és mind ujabb szerelmes ostromlás. Dénes ismételten át akart csapni a pikanteriába, óvatosan kezdette, de mihelyt erősebben nyilvánult a frivol szándék, megszakadt a beszélgetés. Havasi gyopár erős fegyelmet tartott. Csak nagyon finom szerelmes célzásokat türt.

Dénes belemelegedett és belefáradt a beszélgetésbe, hisz óra hosszat állott a telefon mellett, mivel nem asztalán, hanem a falon volt a készülék. Mikor elbucsuzott gyopártól, még semmit sem tudott a hölgyről és még távoli reménye se volt, hogy a táv-udvarlást közel-udvarlássá fejlesztheti.

Hazatérve csak gyopárra tudott gondolni. Bosszantotta az ügy és tele volt gyanuval. Hiábavaló és fárasztó fecsegésnek érezte a sok telefonozást. Tudákosnak, arrogánsnak és vénnek gondolja Gyopárt. S mivel sokféle hangot vélt hallani, az a meggyőződése támadt, hogy Gyopár voltakép nem egy sze-Hmély, több telefonosnő együttesen ingerkedik vele és ugratja őt.

Hajnal felé már alig van dolguk a telefonos kisasszonyoknak, hát az ő rovására mulat az egész inspekciózó hölgy-személyzet. Elhatározta, hogy többé nem bocsátkozik csevegésbe.

De másnap mást határozott. Hitt Gyopár létezésében. Célul tüzte ki, hogy az ügyet tisztázza s mindenáron találkára birja a hölgyet. Mivel pikáns udvarlásra Gyopár nem felelt, Dénes ideális tónusra határozta magát. Lelki vonzalomról, nemes eszménységről, tiszta barátságról kezdett beszélni. A gyopár többször is leintette és kinevette. Nem hitt megtérésében, egyáltalán nem hitt az éjjeli szerkesztő uraknak, még ha poéták voltak is. Dénes dühbe jött és heves támadásba csapott át.

— Eh, ne beszéljen Gyopár. Hiszen maga nincsen is. Maga csak egy ügyetlen gyüjtőnév, egy zavaros hang-csoport, harmonia-három blazirt telefonos dáma közös hangja.

— Téved, — felelt Gyopár — hatvanhatan beszélünk felváltva önnel. Mindjárt hallhatja is.

S csakugyan egyszerre és egymásután sok hang szólalt meg a csőből.

— En vagyok. En vagyok. En vagyek... En vagyok.

Egész női kórus szólt. Nevetésbe fult a beszélgetés.

A következő éjszakán Gyopár nem jelentkezett. Dénes hasztalan ostromolta a telefonhivatalt. A rákövetkező éjjel jelentkezett Gyopár, beszélt is egy ideig Dénessel, de aztán megszakitotta a fonalat és a vonalat azzal, hogy ő nem Gyopár, csak a barátnője. Pedig a hangja ép olyan volt, mint Gyopáré.

Még a legközelebbi éjjel bevallotta Gyopár, hogy bizony ő beszélt az előző éjjel is, de fáradt volt, nem akart tovább csevegni, ezért adta ki magát a maga barátnőjének.

Most lágy és gyöngéd volt Gyopár, csupa kedvesség, szinte odaadás. Elragadtatva beszélt Dénes legujabb novellájáról, különösen a lángoló szerelmi vallomásról, mely a végét oly széppé tette, s mely elbüvölte Gyopárt. Dénesnek ez igen jól esett, de még kétsége volt, igazán Gyopár-e Gyopár s nem hölgy-együttes bolonditja-e őt? A nő hiába nyugtatta meg s hiába mondott egyre biztatóbb, barátibb, szinte szerelmes szókat a telefonba.

— Csak találkával győzhet meg, —felelte Dénes. — Ha hazamegy a hivatalból, jelölje meg a helyet, hol várhatom.

Gyopár örömest adott volna találkát, de félt. Az irók nagyon merészek, léha kalandra gondolnak, s nem igazi barátságra. Mint barátok különben találkozhatnának, ha... Nagyok sok hatott mondott Gyopár, de Dénes minden föltételt kész volt teljesiteni.

Az utolsó percben Gyopár mégis megszeppent, s gondolkodási időt kért. Dénes ellenben türelmetlenül kivánta, hogy most, mindjárt, de ebben a minutában végleg döntsön.

Ekkor ismeretlen okból megszakadt a telefonkapcsolat. Valami vonalzavar támadt. Csengetés, hallózás, összevissza. Idegenek szóltak, kiabáltak bele a beszélgetésbe, zugás, mormogás hallatszott. Közbe a távolból mintha Gyopár is beszélni akart volna. A találka nem jöhetett létre.

Másnap Gyopár szólitotta Dénest, s ő hozta szóba a találkozást, mint aki már nagyon ég a vágytól, barátját láthatni. Dénes szerelmes szókat sugott a telefonba, Gyopár nem utasitotta el. Dénes csókot küldött a központba, Gyopár, igen, semmi kétség... csókot cuppantott a kagylóba. Azután édes, hizelgő, baráti szóváltás következett. A találka dolgában Dénesnek meg kellett esküdnie, azaz becsületszavára fogadnia, hogy kifogástalan uri viselkedésü lesz. Még azt is kikötötte a lány, hogy ha arcra, külsőre, várakozásukban csalódnának, csak pár szót váltanak: többé nem találkoznak egymással. De hogyan rendezzék, hogy előbb egymást jól megnézhessék s csak azután beszéljenek.

Gyopárnak ötlete támadt. Ő majd két barátnőjével együtt jön ki a hivatalból, s Dénes bátran közeledjék hármukhoz. Gyopárt a mellére tüzött virágról fogja felismerni. Régi ismerősként üdvözölje s ha aztán nem tetszik neki Gyopár, köszönjön s távozzék. Ha meg tetszik a lány, maradjon vele s azután a többitől elköszönve kettesben kisérje hazáig.

A táv-szerelem ezzel véget ért és kezdődött a közeli. Erről már csak annyit tudok, hoggy Dános Dénest nagy meglepetés érte, mikor a három hölggyel találkozott. Mind a háromnak virág volt a keblén, mind a három udvariasan fogadta a köszöntését. Dánost ez megdöbbentette, régi gyanuja ujra feltámadt, annál inkább mert rábizták, találja ki, hogy melyik a Gyopár. De aztán a vig beszélggetés során a hangon s a hölgynek a telefonbeszélgetésre tett célzásain felismerte az igazit s hazakisérte. És sokszor várta és sokszor kisérte haza. Később már nem kellett hazakisérni, mert végleg otthon tartotta.

Csak még egyszer, nehány hónappal esküvője után volt Dénesnek ismét telefon-élménye. Hibás kapcsolat következtében meglesett egy beszélgetést, amit a telefonközpontból egy hölgy egy másik ujságiróval folytatott. A hölgy Völgyi Ibolyának nevezte magát, hangja hasonlitott Gyopáréhoz, vagy tán a távolság s a készülék teszi kétessé a hangot? — Völgyi Ibolya az ujságiró riportjait dicsérte, szellemesen és szerelmesen csevegett s a riporter találkát kért.

Otthon Dénes nagy jelenetet csapott, veszekedés, sirás s kimagyarázás lett a vége. Megtudta Dénes, hogy a telefonközpontban akkoriban több Havasi Gyopár, Völgyi Ibolya és Kerti Rózsa volt, mind mindent tudott minden fiatal, nőtlen iróról s mind igy keresett ismeretséget. Azaz, hogy egyik sem tudott semmit, egyik sem keresett ismeretséget, egyik sem nevezte magát Gyopárnak, Ibolyának, Rózsának, — csak volt a hivatalban egy idős derék, jó szivü és müvelt urhölgy, aki pártolta a fiatal lányokat s szervezte a telefon-akciót. O volt a Havasi Gyopár, és ő beszélgetett most is mint Völgyi Ibolya Pedig már hatvan éven felül van, de lélekben igazán fiatalos és legnagyobb öröme, ha szerelmet, házasságot közvetithet.

Iskola Alapítvány Kolozsvár Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală BCU Cluj

GYERMEKVILÁG

Nyulat nyulért.

Guszti bácsi nagyon szeretett vadászgatni, de bizony legfeljebb csak vasárnaponként ért rá, hogy vállán puskával, bejárja az erdőt, mezőt, mert Guszti bácsi hétközben ügyvéd volt és csak vasárnap meg ünnepnap csaphatott fel vadásznak. De akkor aztán nem is kegyelmezett meg szegény tapsifüles nyulaknak és amelyik csak eléje került — piff! puff! — egy-kettőre rájuk durrantotta a puskáját, de le is lőtte, haza is vitte. Egyszer aztán olyasvalami történt, ami elvette a kedvét attól, hogy nyulakra vadásszon.

Vízkeresztkor történt. Gyönyörű szép téli nap volt. A nap sütött, de azért a hó még nem olvadt el a mezőn meg az erdőn és a nyulak vigan kergetőztek a napsütésben. Guszti bácsi hamarosan lőtt is egy nyulat, betette a vadásztarisznyába és vigan bandukolt hazafelé, de közben megéhezett. Felakasztotta hát vadásztarisznyáját egy fára, ő maga pedig leült egy csonka fatörzsre, elővette a pompás paprikás szalonát, a kenyeret, meg a bicskáját és jóízüen falatozott.

Fáradt volt, meg a friss, erős levegő növelte az étvágyát. Hát csak falatozott vigan és észre se vette, hogy a kis Palkó meg a kis Gábor, az uradalmi ispán két fiacskája, lassan közeledik az ösvényen.

Szépen csöndesen lépdegéltek és amint Guszti bácsit észrevették, megállottak, jó messzire tőle és halkan sugdolózni kezdettek:

— Te Palkó, — mondta a kis Gábor a vadásztarisznyára mutatva, — nini egy igazi nyuszi! Ez a Guszti bácsi sorra lelövöldözi a nyuszikákat.

— Haragszom is rá azért, — felelte halkan a kis Gábor. — Meg kellene tréfálni!

A kis Gábor most sugott Palkó fülébe, amire összemosolyogtak és — uccu neki! — haza szaladtak, de pár perc mulva már ujból feltűntek az erdőszélen. Palkó valami, szorongatott a hóna alatt és lassabban jöttt mint a kis Gábor, aki előre sietett, kémlelődve pislogatott Guszti bácsi felé.

Guszti bácsi semmit sem látott, semmit sem hallott mindebből, mert amint jól megozsonázott, a fatörzsön, a fáradságtól elnyomta egy kicsit az álom.

A kis Gábor meg Palkó lábujjhegyen lopózkodott a nagy fáig, ahol a vadásztarisznya lógott, motoszkáltak is ott valamit, de aztán sietve kereket oldottak. Most a kis Gábor szorongatott valamit a hóna alatt.

Vagy egy kis fertály órát bóbiskolt még ott Guszti bácsi a csonka fatörzsön, aztán egyszerre csak felrezzent, vállára kapta a puskát, nyakába kanyarintotta a vadásztarisznyát és megindult hazafelé.

Boldogan gondolt rá, hogy megörül majd Anna néni, a feleség, a pompás nyulnak. Arra is gondolt, hogy milyen kitünő nyulpecsenye lesz ebből a nyulból szalonával megtüzdelve, izletes mártással és jó nagy krumpligombóccal . . . Szinte már előre érezte a nyulpecsenye pompás izét.

Anna néni éppen kinézett az ablakon, amikor Guszti bácsi hazaérkezett.

— No, ma pompás nyulacskát lőttem! — mondta büszkén Guszti bácsi. — A király asztalára sejkerülhet szebb nyul, mint ez!

— Nagyszerü! — felelte Anna néni. — Holnapra legalább meghivatom az ispánékat egy kis nyulpecsenyére.

Avval már be is hivta Katit a szobaleányt.

— Kati, — mondta, — szaladjon hamar az ispánékhoz, hogy kérem őket, jöjjenek át hozzánk holnap ebédre, mert a nagyságos ur pompás nyulat lőtt. És mondja meg, hogy hozzák magukkal a kis Gábort meg Palkót is. Most az egyszer ők kapják a nyul farkincáját!

Kati elsietett és Guszti bácsi igy szólt:

— No asszony, nézz ide! — avval leakasztotta a tarisznyáját és belenyult, hogy elővegye és megmutassa a nyulat.

Megfogta a fülét, elő is vette . . .

De ebben a pillanatban felsikoltott Anna néni:

— Tyü! Hiszen ez játék nyul . . . Kereken járó!

Guszti bácsi csóválta a fejét:

— Nem értem . . . nem értem . . Igazán nem értem! Pedig a tulajdon szememmel láttam, hogy a mezőn nem kereken járt, de a saját lábán szaladt! De még hogyan szaladt! És amikor a tarisznyámba tettem, akkor se volt még kerék a lábán!

Anna néni most kezdett csak igazán sopánkodni.

— Jaj! Jaj! Most már meghivtuk az ispánékat nyulpecsenyére, de bizony ebből a játéknyusziból nem vendégelhetjük meg őket!

Hanem azért másnapra mégis pompás ebéddel várta Anna néni az ispánékat, csak éppen a nyul helyett pulykapecsenyével.

De a kis Gábor meg Palkó olyan furcsán mosolygott, amikor Guszti bácsi szeme elé kerültek.

— No, ti kis lurkók, mit mosolyogtok ugy, mint a vadalma? — kérdezte Guszti bácsi.

Palkó elnevette magát.

— Guszti bácsi, hoztunk ám magának valamit!

— No, ugyan mit?

— Ezt ni! — mondta a kis Gábor és elővette az apja vadásztarisznyáját.

Hát bizony ott volt a tarisznyában a nyul, az igazi, amit tegnap lőtt.

— Tyü, fékomadta két lurkója, hát ti cseréltétek ki a nyulamat a játéknyuszitokkal.

A kis Gábor bátran bevallotta:

— Bizony mi cseréltük ki! Meg akartuk tréfálni a Guszti bácsit azért, hogy azt a szok szegény ugri-bugyi, tapsifüles nyuszit lelövöldözi a mezőn.

Volt is aztán nagy nevetés. Guszti bácsi is nevetett, de azért ettől kezdve elment a kedve a vadászattól.

Ballagó bácsi.

Az öreg almafa

Kis falunknak réges-régen
Volt egy öreg almafája . . .
A jó Isten tudja, mikor
Virágozott utoljára.
Lombtalannak látták mindig,
Mohos törzsét a szú ette.
Az elmulás éjszakája
Ott borongott már felette.

Ki is vágták volna immár
Az öreg fát nemsokára:
Mikor egyszer csak felharsant
A szabadság harsonája.
S lelkesedve ment mindenki:
Öreg, ifju, apa, gyermek . . .
Kard készült az ekevasból,
Harangokból ágyuk lettek.

Csoda történt. Piros fényü
Üstökös járt az ég boltján;
S a nap sose sütött szebben,
Szebb kikelet sese volt tán.
Virág pattant az ugarból,
A göröngyből rózsa nyilott . . .
S az almafa száraz ága
Bimbót hajtott, kiviritott . . .

Nógrádi Pap Dezső.

Jaj!

Fdj a foga Jucikának, jaj!
Mért nem inkább a cicának, jaj!
Ugy kesereg, könnye pereg,
De sok is a baj! . . .
— Kösse be csak, édes anyám,
Még ma meg is gyógyul talán,
Jajajajaj!

— Kösse be a Vicának is, jaj!
Kendermagos cicának is, jaj!
Gyuszikának, nyuszikának! . . .
Kisebb lesz a baj!
Hadd jöjjon a Lackónak is,
Tányértalpu mackónak is,
Jajajajaj!

Dingha Béla.

Palkó köszöntőt mond

Keresztapónál névnapot köszöntöttek. Teritett asztal fogadta az érkező vendégeket. Mert hát csak ugy ér valamit a jó kivánás, ha nyomon követi egy kis vig áldomás.

Már jóformán körülülték a vendégek a görnyedező asztalt, mikor egyszer csak nyilik az ajtó s belép a szobába egy nagy kutya meg egy kis ember. Keresztapó elibök ugrik nagy vidáman.

— No, de most már tisztára ki van a kerekszám! Keresztbeteheti a vonót a cigány!

De bizony csak ne tegye még az keresztbe a vonót! Hogyan lehetne akkor meghallani a Palkó köszöntőjét? Mert hogy azt akar mondani: kicsillan még a szemebogarából is, lemosolyog még az orra hegyéről is. Hektor is bizonyitja: azért feszíti magát oly kemény állásba gazdácskája mellett.

Hát egyszer csak elhallgat minden késnek, villának a csörgése. Palkó nagy lélegzetet vesz és tüzesen, hangosan belefog a mondókájába:

Kedves keresztapó!
Csigabiga utnak indul
Szalábói Szelébe.
Szeredás van az oldalán,
Nagy bot a kezébe'.

Amig az a csigabiga
Betoppan Szelébe:
Addig éljen keresztapó
Friss, jó egészségbe'!

— Éljen! Éljen! — kiáltják a vendégek. Hektor elégedetten nyalogatja a gazdája kezét; aki viszont csattanós pacsit üt a keresztapó tenyerébe.

Keresztapó a magasba kapja keresztfiacskáját:

— Ilyen nagyra nőjj, aranyos emberkém!

Hanem ezzel még korán sincs vége minden számadásnak. Aki ilyen fájintos köszöntőt tud modani, az bizony sok minden jót érdemel.

— Nézzünk csak szét, Palkó, az asztalon! — mondta keresztapó.

Az asztal pedig tele volt szépnél szebb, jónál jobb mindenféle süteménnyel. Kezdve a hájas pogácsától, föl a bubosra fujt mogyorótortáig.

— Nosza, Palkó keresztfiam! Válaszd ki magadnak, amelyiket akarod!

Hát a kis emberke egy pillanatig se gondolkozott. Egyenest rámutatott a bubos nagy tórtára.

— Ezt akarom keresztapó!

— Tyü! — hökkennek a vendégek. — Sok az neked, Palkó! Nem birod megenni!

— Hát, ha ma nem birom, majd birom holnap! Ha magam nem birom: majd birjuk ketten.

Igéret: szép szó . . . Mit volt, mit tenni, oda kellett tálalni, a bubos tortát a kis Palkó elébe.

No de már erre olyan derültség kerekedett, hogy a cigány is alkalmasnak látta keresztbe rakni a vonót.

Palkó pedig nyugodtan látott neki a tortának. Egy-egy falatot le-lenyujtott Hektorkának . . .

Mert hát annak is része volt ám a névnapi köszöntésben!

Egri György.

Fűzősdi.

Nehéz játék a fűzősdi, de nagyon mulatságos.

Egy kis leány tűt fog a kezébe. A tűnek nagy legyen a foka. A hegyénél fogva tartja fölfelé.

A fiuk sorban megpróbálnak cérnát fűzni a tűbe, de csak a jobb kezüket használhatják. Bal kezében a leány is a fiu is teli pohár vizet tart. Akinek a pohár vize kicsordul az zálogot ad.

Fiu is tarthatja a tűt, de akkor természetesen a lányok próbálják befűzni a cérnát.

Lázadó szív

A „Brassói Lapok" eredeti regénye. (61)
Irta SZEDERKÉNYI ANNA.

— Elhiszed ezt nekem?

A hangja meleg volt, a szivéből jött. Az asszony most ránézett.

Hosszan nézett rá, a férfi rezzenés nélkül állta a tekintetét.

És mig a sokat jelentő hallgatás feszült közöttük, valahol a gondolatai mögött elmosolyodott Tamás. Eszébe jutott a gyermekkor játéka.

„Jártál az erdőn?"

„Jártam" —

„Láttál farkast?"

Láttam" . . .

„Féltél tőle?" —

Ő igen! Ő járt az erdőben és farkast is látott, angyalt is látott, mindent látott és megtanult félni is, vitézkedni is . . . megtanulta rezzenés nélkül viselni egy asszony kutató, haragos, ellenséges — gyilkos — és reszketőn odaadó tekintetét . . .

— Elhiszed Marjussza?

— Elhiszem — felelte halkan — hogy te jót akarsz . . .

— És megpróbálod?

— Megpróbálom . . .

XIII.

Az eperfa alatt a kecskelábra állitott kerek tekenőben tészta sárgállott. A tarhonyakészitő rosta a teknő mellé állitott alacsonylábu asztalon. A Juliska néni keze sürgöttforgott a szita és tekenő között, mint a motolla. Kicsit tovább a napra teritett abroszokon száradt a tarhonya.

Az eperfa árnyékosabb oldalán volt a nyugágy felállitva. Abban összegömbölyödve feküdt Marjussza. Mióta itt volt a faluban, Juliska néniéknél leeresztve hordta a haját. A haja megnőtt és megsürüsödött a napsütésben, de a bőrét nem fogta meg a nap. Pedig ott feküdt reggeltől estig az Isten ege alatt. Még se volt rajta ereje a napnak. Bágyadtan hagyta elömleni magán a szinarany sugarakat. Lehunyt szemekkel, mintha mindig aludna félig, egyik nap a másik után. A két keze üresen nyult el mellette. Ezt a két tehetetlen, dologtalan kezet nem birta nézni Juliska néni. Beteg volt ezektől az élhetetlen kezektől.

— Halott kezek, — gondolta magában. — Az Isten átka nő az ilyen asszonykezek után. Minek megyen férjhez az ilyen? Hogy éppen erre kellett ráakadnia Tamásnak.

Unokatestvére volt öreg Füzessyné Juliska néninek. Amikor megérkezett a levél tolük, hogy levegő, tej, uj élet kell a fiatal asszonynak, meg a gyermeknek, nyitott szivvel és nyitott ajtóval várták. Harmadik hete volt már náluk a fiatal asszony. Harmadik hete nézte, szimatolta egymást idegenkedve a két különböző asszony.

Marjussza most összegömbölyödve hevert a nyugágyon. Néha fölemelte a virágcsokrot az öléből. Azokat a virágokat a Juliska néni ura hozta korán reggel a földekről. Buzavirágok és piros pipacsok. Még akkor aludt Marjussza, amikor betette az ablakán. Juliska néni ránézett a virágokra. Az vonult át egy pillanatig az eszén, hogy mikor hozott neki utoljára virágot ez az ember? De mindjárt utána a gyerekek, az egész együttvaló életük, egybeszakadottságuk melegedett föl a szivében és megenyhülten biggyesztette a száját:

— Hadd legyeskedjék, ha jólesik neki. Abból nem lesz kára senkinek.

Marjussza a gömbölyü tarhonyaszemecskéket nézte, az eperfák aljának zsongását hallgatta, amint az a méhkas körülötte szüntelen szorgoskodott, épitett, mozgott-zümmögött. A pitle szakadatlanul munkában, éjjel-nappal szitál-duruzsol, az örök mozgás a kövérkés, pirospozsgás, kicsapzott, barnakezü asszony. Mi van ennek az életből? Érdemes ezért leélni egy életet, hogy szüljön, dajkáljon, etessen, altasson, nagymosást csináljon, tarhonyát száritson. Mi ez az asszony tulajdonképpen? Élet ez? Élt ez magának, a saját külön életének? Egyedül való énjének...

Az egyedül való én . . . Van ennek az asszonynak fogalma ilyesmiről? Az egyedülálló én . . . Ahová élete során ez az egyedülvaló én őt vitte-görgette . . . Halkan, szinte öntudatlanul mondta ki:

— Juliska néni, lehet igy élni egy egész életen át?

A tarhonyakészitő kezek nem állottak meg. Szerényen dolgoztak tovább, csak jóságos szemei álmélkodtak a nyugágy felé.

Még ez kérdi, hogy igy lehet-e élni? Taláncsak nem hiszi, hogy ugy élhetne más jótétlélek, ahogyan ő él! Hiszen az nem is élet! Az már meg van halva. Akitől csak ugy mulnak el szép napjai. De azért nem akarta megbántani.

(Folyt. köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

KÜLKERESKEDELEM

EXPORT-IMPORT

Magyarország

Az uj vámtarifa egyes osztályainak ismertetését a mult vasárnapi számunkban kezdtük meg; a további osztályok itt következnek:

VI. osztály: gyümölcs, déligyümölcs, főzelék és más élelmezési és élvezeti növények. Ebben az osztályban rendkivül magasak a vámok; különösen a primeuröket (a gyümölcs és főzelékujdonságokat) terhelik igen magas bevlteli vámokkal. Igy a burgonya vámja (eddig vámmentes volt) február 16 és május 31 között 20 korona, junius 1—junius 30 között 6 korona, s az csak az év többi részében vámmentes.

VII. osztály: Italok. A konyak vámját 200 k.-ról 1500 és 1800 koronára, a likörét 170 k.-ról 1800 és 2000 k.-ra, hordó sörét 5 k.-ról 10 k.-ra, palacksörét 18 k.-ról 25 k.-ra. Az ásványviz ezután 5 k. vámot fizet az eddigi 1.5 k. helyett.

VIII. osztály: Élelmezési és élvezeti ipar cikkei. Ide tartoznak az őrlemények és élelmiszerek. Az őrlemények vámját általában leszállitották, az élelmiszerekét azonban jelentékenyen emelték. Az őrlemények vámja az eddigi 15 k. helyett buzalisztnél 18, rozslisztnél 12 k. A szalámi vámja 100 helyett 150 k., margarin 45 helyett 80 k.

IX.: az élelmiszerek és az élelmiszer ipar körébe tartozó hulladékok; X.: állati nyersanyagok és hulladékok; XI.: erdőipari termékek; XII.: növényi nyersanyagok és hulladékok; XIII: ásványok, ércek és hulladékaik, — ebbe az öt tarifaosztályba legtöbbnyire vámmentes áruk tartoznak.

A következő nyolc osztály a vegyészeti árucsoportot öleli fel ebben a sorrendben:

XIV.: savak, alkáliák, sók, gázok folyékony állapotban, mütrágya; XV.: szén, tőzeg, aszfalt, kőolaj, s ezek termékei és finomitványai; XVI.: zsiradék, olaj, viasz, szurok és termékeik; XVII.: keményitő, fehérje, enyv és termékeik; XIII.: robbanó, világitó és gyujtó anyagok; XIX.: cserzőanyagok, festékek és festőanyagok; XX.: illó olajok, illatszerek, esszenciák, kozmetikai cikkek; XXI.: finomitott vegyi cikkek és nyersanyagaik. — Ezekben az osztályokban az uj vámtarifa sok árucikk vámját mérsékelte, miből több belföldi iparág fog hasznot huzni; erre annál nagyobb szükség volt, mert az ország szétdarabolása folytán vegyészeti iparának tulnyomó nagyrészét elvesztette. — Ugyanezekben az áruosztályokban vannak azonban igen magas védővámok is, amelyek elsősorban a mezőgazdaság érdekeit sértik. Igy a hamuzsir vámját 1.9 k.-ról 5 k.-ra, a kristályszódáét 1.5 k.-ról 2.5-re, a chloroformét 50-ről 150-re, az étherét 200-ról 300 k.-ra emelték. A gyertya és szappangyárak védővámjait igen magasra emelték. A stearin gyertya vámja az eddigi 28 k. helyett 50, 70 és 94 k. lesz, a közönséges szappané 12 k. helyett 25 k., a finomé 36 k. helyett 150 k. A keményitő vámja eddig 16 k., ezután: burgonyakeményitő 30 k., buza és tengerikeményitő 40 k., rizskeményitő 60 k., dextrin 60 k. A keményitőipar ma igen fejlett Magyarországon. — A vám a festékárukat is védelme alá veszi. A festékgyártás nyersanyagai vámmentesek, a kész festékáruk vámja pedig igen magas. (Folytatjuk.)

Németország

A brassói német konzulátus közli azokkal a kereskedelmi és ipari körökkel, amelyek Németországgal összeköttetést keresnek, hogy bármikor készséggel bocsátja rendelkezésükre azokat a német szaklapokat, amelyek hozzá rendszeresen járnak és készséggel ad bármilyen felvilágositást üzleti ügyekben. Cim: Brassó, Postarét 20.

Ausztria

Az osztrák köztársaság a többi utódállamoktól eltérően határozottan szabadkereskedelmi vámpolitikát folytatott, aminek jele az is, hogy ott még mindig az 1906. évi vámtarifa van érvényben. Igy az osztrák korona zuhanása idejében átmenetileg az osztrák vámok alig voltak érezhetők, s ma is csak egy nehány fényüzési cikknél tesz tizennégyezeret a vámszorzószám, a legtöbb cikknél csak tizezerszeresét kell fizetni a békebeli vámoknak, ami azt jelenti, hogy az Ausztriába bevitt áruk vámja a békebelinek csak 60%-át teszi, sőt ha figyelembe vesszük, hogy a készáruk ára mindenütt a békebelinek többszörösére emelkedett, akkor a tényleges vámteher alig teszi a békebelinek 40%-át.

Az osztrák kereskedelmi politikusoknak ezzel az volt a céljuk, hogy a dunai forgalmat, valamint az Európa keleti és nyugati fele között lebonyolódó kereskedelmi forgalmat Bécsbe tereljék és hogy amellett a bécsi ipari területnek nyersanyagszükségletét olcsó vámtételekkel biztositsák. — Ennek a törekvésnek volt is némi eredménye, de ugy látszik, mintha ezek az eredmények az osztrák korona megszilárdulása után összezsugorodnának.

Ennek elsősorban a szomszéd államok s különösen Cseh-Szlovákia ellenséges gazdaságpolitikája az oka, ott ugyanis mindent elkövettek arra, hogy az osztrák áruk bevitelét megakadályozzák. — Erre az osztrák köztársaság is kénytelen volt hasonló rendszabályokkal felelni s a helyzet odáig fejlődött, hogy végül Ausztriában is hozzá kellett fogni a vámtarifa teljes átdolgozásához. Erre azért is szükség van, mert az eddigi vámtarifális alapon nem tudják eltüntetni az osztrák kereskedelmi mérleg állandó hiányát.

Emiatt 1923-ban életbe léptettek egy vámtarifa-novellát, amely azonban csak részleges segitséget jelentett. Ma már folyik a gyökeres vámreform tervezet megvitatása, de általában ezzel nincsenek megelégedve a gazdasági érdekeltségek, mert a kormány rideg pénzügyi szempontokat tartva szeme előtt, megelégszik az eddigi vámokra egy száz százalékos felárral, illetve emeléssel, de nem vizsgálja az egyes iparágak különleges helyzetét. Az iparnak ez a kifogása mindenesetre figyelmet érdemel; a háboru folyamán és a háborut követő idők alatt az osztrák ipar helyzete is rendkivüli mértékben módosult s ha az ujonnan felmerült problémákat a vámtarifával kapcsolatban az osztrák kormány most nem tárgyalja le, akkor később kell erre sort keritenie. — S figyelembe kell venni azt is, hogy a szabad kereskedelmi irányzatnak Kelet Európában Bécs és Ausztria a legtermészetesebb képviselője és ennek már az uj osztrák vámtarifában is kifejezésre kell jutnia.

Görögország

A görög kormány uj vámrendszerében a legalacsonyabb és a legmagasabb vámtételek vannak megszabva; a legalacsonyabb tételek azt az alsó határt jelzik, ameddig idegen államokkal való szerződések keretén belül a görög kormány leszállhat, természetesen megfelelő eredmények és hasonló értékü kedvezmények fejében. Az uj vámok jóval magasabbak az eddigieknél és a vámmentes áruk számát is lényegesen csökkentették. Legmagasabb vám alá esik minden fényüzési iparcikk, a szeszes italok, de magas vámot rónak a gyapotcérnára, gyapot és gyapjuszövetekre is, az uj görög vámtarifának ugyanis erős ipari védővámos jellege van. A vámrendszer munkálatai még nincsenek teljesen befejezve és igy valószinü, hogy az uj vámtarifa az ősz előtt nem léphet életbe.

—

A BÉLYEGGYÜJTŐ

Az Erdélyi Kárpátegylet magánposta bélyegei

Irta: kökösi Jakóts Géza.

(Minden jog fenntartva.) (2)

Ezen bélyegek lebetüzése 1897-ig egy keretnélküli hosszukás bélyegzővel történt, mely mellé a keletet kézzel irták. Később erre a célra egy kettős keretü kerek bélyegzőt használtak, következő felirással: „Siebenbürgischer Karpathenverein-Sektion Hermanstadt — Kurhaus auf der Hohen Rinne", azután közepén a kelet tel, nap, hó és év jelzéssel.

Használva még találhatók itt ott, de használatlanul egyike a legbecsesebb bélyegeknek.

1901-ben a 2-ik kiadás két értékben és uj rajzban jelent meg, diszitményes ovális keretben előbbi felirással évszám nélkül, de értékjelzéssel.

1903-ban a 3-ik kiadás 2 filléres értékét az 1901-es rajzában, de még évszámmal adták ki. A 4 filléres értéket 1903-as évszámmal nem bocsátották ki, mert az előbbi készlet elegendő volt s szükségképpen 2 drb 2 fillérest is fel lehetett használni. E kiadás fogazata több rendellenességet mutat, mint pl. „kettősfogazást" vagy a merőleges fogazás hiányát. Mindezek a hibák nem spekulációs jellegüek, éppen ugy, mint a 4 filléres érték mellőzése.

Tévnyomások, próbalevonatok eddig ismeretlenek.

1906-ban és 1909-ben még 2 és 5 filléres értékü, de előbbi rajzu bélyegeket használtak fel.

Az 5 filléres érték 1906 és 1909-es évszámmal *eddig teljesen ismeretlen* volt, mert kevés példánykészlete csakhamar észrevétlenül felhasználódott s a maradvány, valamint az 1910-i kiadás nagyobb készlete 1916-ban tüz martalékává lett.

1910-ben uj rajzban, a tájképes szép bosnyák bélyegek mintájára megjelent a mostanig forgalomban levő bélyegsorozat, a gyógyhely főuccáját jobbról-balról fenyvesektől körülvéve ábrázolva. A rajzot Hecker János tervezte. Könyvnyomat 4 darabból álló iveken.

1923-ban a fenti rajzban, szinváltoztatással ujabb kiadást bocsátottak ki.

1924 junius 10-én, tekintettel a Romániához való odacsatolásra és ezáltali értékváltoztatás miatt 2 értékből (50 bani és 1 lej) álló uj sorozatot bocsátottak ki diszes keretben, az alapitónak, dr. Conradt Károlynak és Gutt Róbertnek arcképével, valamint a gyógyhely főutjának müvészies látképével és „1894 10. junl 1924", továbbá „Hohe Rinne" felirással, értékjelzés nélkül.

Végül, hosszu éveken át való pontos tanulmányom alapján kimeritő táblázatot állitottam össze, amely által sok kétely fog eltünni, és eddig nem ismert kiadások bukkannak elő. Óhajom, hogy eme soraim járuljanak hozzá ahhoz, hogy magyar gyüjtőink, akik eddig mindenféle kétes kiadásu külföldi bélyegekért sokszor nagy összegeket is áldoztak, inkább saját szeretett hazájuk bélyegeit gyüjtsék, de azokat annál behatóbban, tudományos alapon, amely rendszer által kevés anyagi áldozattal nemcsak kedvtelésüknek, de hazájuk történelmének is igen fontos szolgálatot teljesitenek.

Rovatvezető: kökösi Jakóts Géza, Nagyszeben.

Az Erdélyi Kárpátegylet által kiadott magánposta bélyegek táblázata:

HOHE RINNE

Folyó sz.	A kiadás éve	A kiadás hava, napja	Névérték	Megnevezés	Példány készlet drbban
1	1895	jun. 1	(2 Kreuzer)	értékjelzés nélkül, sárga papir, fekete nyomás, vágott szél,	500
1a				„ „ „ „ „ „ „ „ felezve jev. lapon	
2	1901	jul. 25	2 H (eller)	értékjelzéssel, vörös papir, fekete nyomás, vágott szél,	100
2a				„ „ „ „ „ 12 1/2 vonalfogazással	4,872
3			4 H (eller)	„ tojássárga papir, fekete nyomás, vágott szél	100
3a				„ kénsárga „ „ „ „ „	100
3b				„ „ „ „ „ 12 1/2 vonalfogazás	4,872
4	1903	jul. 5	2 H (eller)	„ vörös papir, fekete nyomás, vágott szél	2,090
4a				„ „ „ „ „ 12 1/2 vonalfogazás	9,900
5	1906	aug. 3	2 H (eller)	„ vörös-papir, fekete nyomás, vágott szél	2,090
5a				„ „ „ „ „ 12 1/2 vonalfogazás	7,920
6			5 H (eller)	„ világos zöld papir, fekete nyomás, „	9,900
7	1909	jul. 3.	2 H (eller)	„ vörös papir, fekete nyomás, „	2,000
8			5 H (eller)	„ sötét zöld papir, fekete nyomás „	2,000
9	1910	ápr. 4	3 (Heller)	„ fehér papir, barna nyomás, „	22,860
10			5 (Heller)	„ „ „ zöld „ „	14,960
11	1923	jun. 2	3 (30 bani)	„ fehér papir, kék nyomás, „	5,380
12			5 (50 bani)	„ „ „ vörösesbarna nyomás, „	5,360
13	1924	jun. 10	(50 bani)	értékjelzés nélkül, fehér papir, zöld nyomás, „	30,000
14			(1 lej)	„ „ „ „ vörös „ „	30,000

Az aranymárkás Michel Europa katalogus

1924—1925-re már kapható.

Ára franko 200 Lei.

Nachtragok havonként szállithatók darabonként 15 lei. — Fogazatmérő 8 lei. — Csipesz 90 lei. Vizjelkereső 35 és 80 lei. — Egyoldalu ragasztó 12—18 lei, kétoldalu 25—30 lei Cserefüzetek 6 és 15 lei. Utánvételezésnél 6 lei pótdij.

Bel- és külföldi bélyegekben állandó nagy választék! — Hiányjegyzékre (Mancolistára) árakat közlök és kivánatra szállitok Katalogusok, albumok, albumnachtragok megrendelhetők. Közép és előrehaladott gyüjtőknek letét vagy referencia ellenében választékot is küldök. — Szerencseborítékok 2 leitől 100 leig kaphatók. Bizományosok magas jutalékot kapnak. Gyüjteményeket veszek. Csak 4 lei válaszbélyeg csatolása ellenében válaszolok.

KEMÉNY A. bélyegkereskedő

ORADEA-MARE, STR. VLAHUTA 50.

185 „Rador" No. 481

Dr. ÜRMÉNYI

Import-Export de marci postale.

Timişoara.

România legnagyobb BÉLYEGKERESKEDÉSE!!

Bélyegválasztékok előrehaladott gyüjtőknek rendelkezésre állnak. — Könyvkereskedők és tőzsdések részére bizományi lerakatot ad.

Vesz gyüjteményeket!

A forgalomból gyüjtött román bélyeg ezéért 30 Leit fizet. Kiadásában jelenik meg az egyetlen romániai bélyeg-ujság: „DER BANATER PHILATELIST" sok cserehirdetéssel. Mutatványszám ingyen. Előfizetés 1924-re 60 Lei.

ROMÁNIA EGYEDÜLI SZAKSZERÜEN BERENDEZETT !!!!! BÉLYEGKERESKEDÉSE !!!!!

FISCHER SÁNDOR

ARAD, STRADA EP. RADU (MAGYAR-UCCA) 17 SZÁM. !!!! POSTAFIÓK 79.

BÉLYEG-GYÜJTEMÉNYÉT el ne adja addig, amig nekem minden vételkötelezettség nélkül meg nem mutatta. Veszek mindenfajta bélyeggyüjteményeket, nagyobb gyüjtemények eladása esetén odautazom. :-: Komoly gyüjtőknek kellő referencia ellenében tzléses kiviteliben, olcsó árakon választékot küldök. A tőlem vásárolt bélyegekért mindenkor szavatosságot vállalok. - Romania területén az országa minden részében több mint nyolcvan lerakat.

276

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

AZ AUTÓ

Olaszországban nincs vasuti sorompó

Olyan országokban, ahol a vasuti hálózat sürü, a sorompók nagy akadályt jelentenek az autóforgalomra nézve és még veszedelmesek is, mert hanyag kezelésük külön katasztrófákat zudit az autó és a vasut utasaira. A sorompóknál való álldogálás a legtöbb esetben tulmegy azon a határon, ameddig szabad volna mennie. Mi is megirtuk, hogy egy párisi ujság igazgatója keresetet nyujtott be egyik német vasutigazgatóság ellen, mert 42 percig kellett autójával várakoznia a vasuti sorompó előtt, pedig valami rendelet szerint legfeljebb tiz percig szabad a sorompónak zárva lennie. A társaságot el is itélték 150 márka kártérítésre, de ezzel még nem oldották meg a vasuti és az autóforgalom kibékitésének problémáját.

Olaszországban sem jobbak ebben a tekintetben a viszonyok, mint Németországban. Egyik autó-tura utasa panaszolja, hogy Nervi és Recco között mindössze 10 kilométeres utvonalon háromszor kellett a vasuti sorompók előtt megállania, az egyiknél 9 percig, a másiknál tizenkettőig és a harmadiknál 17 percig. Az olaszok most aztán végleg és radikálisan megoldották kérdést: lebontottak minden vasuti sorompót.

Ennél helyesebb intézkedést el sem lehet gondolni. A sorompó indokolt volt addig, amig a nagy tömegek még nem ismerték eléggé a vasutat és hajlandók voltak könnyelmüen elébevágni a közeledő vonatnak. Ma már ez nem igy van, ma már mindenki tud annyira vigyázni, hogy oktalanul kockára ne tegye magát, kocsiját, utasait, barátait. Különösen az autóvezetőre lehet e tekintetben reá bizni a maga sorsát, mert hozzá van szokva a leggyorsabb forgalom biztos lebonyolitásához, az uccasarkokon nagy gyorsasággal kikanyarodó járművek kikerüléséhez. Az autóvezetőnek igazán nincs szüksége a sorompók gyámságára. Sorompó helyett most zöldre, fehérre, pirosra festett oszlopok állanak a vasuti átjáróknál, középütt nagy táblával, amelyen a méreg és a halálos veszedelem jele van: a koponya, két keresztbetett lábszárcsonttal, fent pedig két hosszukás tábla, lapos x alakba forditva, az egyiken ez a felirás: ATENTI AL TRENO, vigyázz, ha jön a vonat, a másikon csak ennyi: PERICOLO, PERICOLO, veszedelem, veszedelem. — A forgalmas utvonalakon nagy táblák állanak, a mellékvonalakon kisebbek. S az oszlopokon helyet találnak annak az autós cégnek a hirdetései is, amelyek azt felállitották. Ugy látszik, az olasz vasutigazgatóság nem utasitja el az apróbb előnyöket sem, ha megtakaritható velük valamit a költségvetése számára.

Ez a sorompónélküli rendszer nem is olyan veszedelmes, amilyennek első pillanatra látszik. A városi villamosok ebben a tekintetben sok mindenre megtanitották az igazgatóságokat, mert kétségtelenül megfigyelhető, hogy az éles kanyarodók helyein, a szük uccákon soha sincsen gázolás vagy baleset, ellenben a széles utvonalakon fordulnak azok elő, ahol minden gyalogosjáró kevésbbé vigyáz és könnyebben válik könnyelmüvé, szórakozottá.

Bizonyos, hogy a sorompók eltörlése nem növeli majd a balesetek számát, mert minden utasnak, minden kocsisnak, minden autóvezetőnek növeli a saját magával szemben való felelőssége érzetét. Ha mindenki tudja, hogy nem vigyáznak helyette, maga fog magára vigyázni és bármilyen különösnek tünjék is fel, a balesetek száma csökkenni fog. Csak legyenek ott az utkereszteződéseknél a néma és mégis beszédes jelzőtáblák és tanitsanak meg mindenkit a modern forgalom eszközeinek tiszteletére.

SCHIEL TESTVÉREK
BRASSÓ
GÉPGYÁR R.T. VÁROSI LERAKATA.

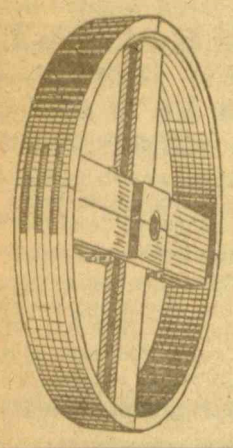

Christel-féle faszijkerék eladási központja. — Bőrhajtószijak — Svájczi malomselyem — Szegedi fölvonóheveder — Malomkő-élesitő szerszámok — Technikai és autótechnikai cikkek.

Jelzőtáblák országutainkon

Az országutak jelzésére igen kitünő, jól bevált módot alkalmaznak ujabban az utbiztosságok. A fontosabb csomópontokon, a községek és városok szélén, de igen sok helyen minden lakott helytől távol, az utelágazásoknál és utkereszteződéseknél rendes oszlopokon hófehérre festett, nagy, olvasható, fekete betükkel irt táblákat talál az utas ember vagy a turázó automobilista s ezek a táblák nemcsak a legközelebbi községeknek a nevét és távolságát mutatják, hanem a fővonalak legközelebbi nagy csomópontjait is. Igy Székelyudvarhely mellett a táblán Brassó irányát és 92 kilométeres távolságának pontos, száz méterekig menő megjelölését találjuk; valamivel odább a Sepsiszentgyörgy felé való elágazást jelzi egy ujabb tábla — s igy vannak beszórva táblákkal uthálózatunk más pontjai is.

A rendszer igen kitünő és a kivitel is elismerést érdemel. Minél több ilyen táblát kérünk, mert ez a forgalomnak s különösen az automobilizmusnak belső igényeit szolgálja; a lovas fogatoknak elég a legközelebbi megálló, helység, város jelzése is, de az automobil nem tud eligazodni, ha óránként esetleg száz kilométert elérő gyors haladásának megfelelő távolságra nem szólanak az utjelzések.

És mikor annyi minden van, ami szigoru kritikát kiván, s amivel szemben a kritika gyakorlása elől e lap hasábjain nem térhetünk ki, most igazi örömmel dicsérjük meg ennek a gyakorlati intézkedésnek tervezőit és végrehajtóit.

Az autó és egy bika

Kolozsvári tudósitónk jelenti: Sándor Béla földbirtokos, a volt magyar belügyminiszternek, Sándor Jánosnak a fia Kolozsvárról Déva felé haladt autójával; utközben egyszerre egy véres fejü bika átugorva az országut mentén huzódó árkon, nekiment az autónak és többször beledöfött a motorházba, végül azonban kénytelen volt meghátrálni a 36 lóerő elől s egyetlen sikere az volt, hogy a sárhányót összetörte, neki magának azonban semmi baja sem lett s végül is a hatóságoknak kellett intézkedniök, hogy ártalmatlanná tegyék. Eddig ugyanis már három vásáros kocsit öklelt fel s kérdés, hogy a sikertelen autó-mérkőzés után nem tért volna-e ismét vissza a több eredménnyel járó vásáros kocsikhoz.

A gyalogjáró is felelős a balesetért

A hires Berlingske Tidende irja Kopenhágából a következő esetet: Két fiatal hölgy haladt az uttesten keresztben az ucca tulsó oldalára, nem törődve a járművekkel; egy autó már csak hét méternyire volt tőlük, mikor a soffőr észrevette őket, azonnal jelt adott, de a hölgyek ugyanolyan kényelmes tempóban folytatták utjukat, mint addig; a soffőr nem akarva szerencsétlenséget előidézni, balra tért ki s összeütközött egy kis autóval, amely szintén teljes sebességgel haladt; mindkét kocsi felfordult, üvegek, ablakok betörtek s óriási felfordulás támadt.

Erre meginditották az eljárást, még pedig elsősorban a két hölgy ellen, mert ők idézték elő a szerencsétlenséget s másodsorban a soffőr ellen, aki szabálytalanságot követett el azzal, hogy balfelé tért ki és nem jobbra s mindnyájukat el is itélte a biróság, kötelezve őket a birságon kivül a kár megtérítésére is; az itélet kimondta, hogy a gyalogjáró hölgyek vétkesek a baleesetben, egyrészt, mert mikor a járdáról letértek, nem tájékozódtak a járművek felől és mert a jelzés hallatára sem siettek az autó utjából kitérni.

EREDETI
„FORD“
személy kocsi, teher kocsi, --- Fordson-tractor és alkatrészeket
2025
gyári árakban szállit
TEUTSCH GYULA
képviselő gépgyára, Brassó.

EREDETI
FORD-AUTO
alkatrészek raktáron
20 6
Schiel Testvérek
gépgyár r. t.
Brassó

Doktori cim a győztes Mercedes autó tervezőjének

A stuttgarti müegyetem tiszteletbeli doktori cimet adományozott Porsche mérnöknek, a Daimler társaság igazgatójának, aki a Targa-Florio győztes Mercedes kocsiját tervezte.

A nyugatnémetországi hegyiverseny

A kölni automobilklub vándorserlegéért junius 15-én versenyeztek a német és a külföldi kocsik. A külföldiek közül 3 Bugatti, 2 Fiat, 2 Oakland, 2 F N, 1 Delage, 1 Buick, 1 Chirr/biri 1 Bianchi és 1 Amilcar kocsit jelentettek be. Az eredményről még nem kaptunk tudósitást.

A newyorki kiállitás tanulságai

Már irtunk a newyorki autókiállitásról, amely minden tavasszal a legjelentősebb eseménye az amerikai autóiparnak, tehát az egész világ autóiparának is. A mostani kiállitáson 96 kocsi mutatta be az amerikai autógyártás legujabb irányait. Ezt az irányt most sem meglepő ujdonságok és találmányok jellemezték, amelyek a dolog természete szerint az autóiparban lassanként megfogyatkoznak, hanem bizonyos egyöntetüségre való törekvés.

Legerősebben jelentkezett ez a törekvés a motorokban, mert a 96 gép közül 67 volt hat hengeres motorral ellátva, 18 négy hengeressel és 11 nyolcassal. A hat hengeres motor egyre jobban elterjed és általánossá válik s mindenféle kocsikra egyformán alkalmazzák. Négy hengeresek az ismert kocsik közül a Ford, Star, Chevrolet, Dodge, Buick, Nash. A motorépitésben nem mutatott a kiállitás különösebb haladást. A mult évben feltünést keltett s mi is beszámoltunk a préselt levegővel hütött Chevrolet motorról; a kisérletek valószinüen most is folynak, de a kiállitáson nem lehetett eredményüket látni. Igen nagy sikere volt a kiállitáson az uj Essex és Oldsmobile kocsiknak, amelyeket az átlagosnál jóval magasabb áron adtak el.

A legtöbb motoron a ventilek oldalt vannak elhelyezve. Ezt a következő számadatok mutatják: 96 motor közül 63 motornak a ventiljei oldalt egymás mellett vannak elhelyezve, négynél, s közöttük a nagyon erős Locomobil, Mac Farlan és Pierre Arrow motoroknál szimmetrikusan, 21 kocsinál fent és ötnél a Knight-féle tolattyus-rendszer van meg. 74 motor vizhütéses, 19 thermostattal, 21 thermosiphonnal és egy, a hat hengeres Franklin levegő-hütéssel van ellátva.

A kompressziós tér 3.48 és 5.10 között váltakozik. A legkisebb a kompressziós tér a Buicknál, legnagyobb a Cadillacnál.

A hengerméretek tekintetében az alsó határon a kis négy hengeres Star-kocsi áll, amelynek méretei 78×107, legnagyobb a Stütz 110×150. A fordulatszám átlag 2000 és 2500 között váltakozik, a Duesenberg hat hengerese ellenben 3500 fordulattal dolgozik, a lassu járásu Gray motor pedig csak 1500 fordulatot ér el percenként; a Ford motorok 1600 fordulatot tesznek, a Rolls-Royce 1800, a Franklin 1900 fordulattal dolgozik.

A kormánykészülékek elég változatosak, azonban megállapitható, hogy a konus eltünt. Mindössze három kocsinak van konusos kormányzása, a Brewsternek, Chevroletnek és a Rolls-Roycenak. A kiállitott kocsik közül a Fordnak két gyorsasága van, öt kocsinak négy és a többi 90-nek három.

A fékrendszerek tekintetében a legutóbbi párisi és londoni kiállitások az amerikai tervezőket is az első kerékfék irányában befolyásolták. A kiállitott kocsik közül 64 kocsin hátsó kerék fék van, 21 kocsin egy hátsókerék és egy hajtómü-fék (Getriebe-Bremse), négy kerék-fék van 8 kocsin, négy kerékfék és amellett még hajtómü-fék 3 kocsin. Négy kerékfékes a Buick, Cadillac, Duesenberg, Pockard. A Duesencerg, Chalmers, Peerless és Kissel hidraulikus fékeket hoztak. Ezeknél a fékpedál egy kart mozgat, amely a folyadékot a csőrendszerbe nyomja és ezzel a fék-müveletet meginditja. A felhasznált folyadék felerészben glicerinből, felerészben denaturált szeszből áll, hogy a fagyás minél alacsonyabb hőfokon következzék be.

A légpárnás abroncsok megjelenése annak idején nagy feltünést keltett s azok ma is kedveltnek látszanak. A tervezők azonban még nem oldottak meg minden nehézséget, igy a csuszás és a farolás kérdését. Ha ezen is tul lesznek, semmi sem áll majd a légtömlős abroncsok elterjedésének útjában.

Mint már a mult számunkban is irtuk, az amerikai kocsiárak bámulatos széles határok között mozognak. A két üléses Fordnak 350 dollár az ára, az öt ülésesnek 380, a Locomobil ellenben 11.200 dollár. A nálunk is ismert kocsik a következő árakon kaphatók: Chevrolet 495 dollár, az Overland 495, a Dodge 880, a négy hengeres Buick 965. Az öt üléses hat hengeres kocsik közül a legolcsóbb az Oldsmobile 750 dollárért. A nagy Rolls-Royce lukszus-tipusu kocsi 10.900 dollár. A Cabriolet és a Locomobile, — mint emlitettük, 11.200, Coupé Landaulet Pierre Arrow 8000, Brougham Duesenberg 7800, Pockard Sedan Limousin 4950, Imperial-Sedan-Cadillac 4400, Lobourdan-Mormon 4285. Azok az autókedvelők tehát, akik lejben számolnak, 80 000 lej és harmadfél millió lej között válogathatnak a különböző amerikai autókban, — ab Amerika.

Egy kitünő karban levő 6 hengeres tura
Mercedes személyautó
differenciállal ellátva olcsón eladó.
!
Cim megtudható 607 szám alatt a lap kiadóhivatalában.

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

AUTOMORILOK!

„STOEWER“
24 és 36 lóerős
„MERCEDES“
25 és 40 lóerős
legmodernebb
és legujabb
kivitelben,
raktáron és azonnal szállitható.
VEZÉRKÉPVISELET:
COMPANIA ANGLO-AMERICANA
UDVARI SZÁLLITÓK
NAGYSZEBENI FIÓK.
Távbeszélő: 180. Táviratcim: ANGLOCO.
Bukarest — Pforzheim.
România legnagyobb müszaki és gépvállalata.
ÁLLANDÓ GÉPKIÁLLITÁS!
592

ACELLEMEZ ÜZLETI 461
REDŐNYÖKET
Esslingeni ablakfaredőnyt, Napellenző szerkezeteket gyártunk és legolcsóbban szállitunk. Árajánlattal díjtalanul szolgálunk
HALÁSZ TESTVÉREK
ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD) STR. CUZA VODA
TELEFON 11-94. (SZACSVAY-U.) 17 TELEFON 11-94.

A DEUTZI
LANGEN ÉS WOLF-FÉLE MOTOROK
felülmulhatatlanok, semmilyen más gyártmány által utolérve nincsenek!

Hajtóanyagfelhasználásuk: minimális.

Teljesitményük:	Szerkezetük:	Az árak:
felülmulhatatlan	egyedülálló.	előnyösek.

Referenciák: számtalanok az összes világrészekből.

516
MOTOROK:
benzin, szivógáz, földgáz, benzol, nyersolaj és **petroleum** részére, 4-től 20 H. P.-ig nálunk állandóan raktáron vannak, ugy stabil motorokban, mint lokomobilokban, kerekekre szerelve. Nagyobb motorokat egészen 50 HP-ig a gyárból rövid idő alatt szállitunk. !!!! Felhatalmazást nyertünk a gyár részéről annak közlésére, hogy az **árak lényegesen leszállittattak,** amit a német valuta stabilizálódása, valamint a munkaidő meghosszabbitása tettek lehetővé.

Ajánlatokat és ábrás ismertetéseket stb. azonnal és költségmentesen küld a főelárusitóhely és motorlerakat

E. SZ. G. E. GÉPOSZTÁLYA
NAGYSZEBEN (SIBIU), Sós-ucca 22. Szám.
Folyószámla: Nagyszebeni Földhitelintézet.

Nagy harisnya vásár mélyen leszállitott árakkal
Blatt, Kapu-u. 38.

Kötött harisnya minden szinben	Lei	25
Flohr harisnya minden szinben	Lei	44
Muszlin harisnya divat szinekben	Lei	58
Cérna muszlin minden szinben	Lei	90
Selyem fátyol minden szinben	Lei	125
Selyem Jamper minden szinben	Lei	425–520

Divat kesztyükben és kötött árukban óriási választék.
Legjobb harisnyák csak BLATT-nál KAPHATÓK
2015

Én Csillag Anna
9797
185 cm. hosszu, óriási Loreley hajama az általam feltalált kenőcs és szappan 14 havi használata után kaptam. Ez az egyedüli szer hajhullás ellen és annak növését előmozditja, a fejbőrt erősiti. Férfiaknál előmozditja a teljes, erőteljes szakállnövést és rövid használat után ugy a haj, mint a szakáll természetes fényü és sürüségü lesz és megkiméli a legvégsőbb korig időelőtti a korai megőszüléstől.
Egy tégely kenőcs Lei 30.-
Egy drb. szappan „ 35.-
kapható minden gyógyszertárban és drogériában vagy az összeg előzetes megküldése mellett a romániai főraktárból!

Gracia Kozmetikai Laboratoriumnál, Arad.

Mentőszekrényeket
első segélynyujtáshoz teljesen felszerelve cséplőgépek, erdővállalatok, gyárak, malmok, mühelyek és autók részére fa, bádog és bőrkivitelben vörös kereszttel ellátva. Bidet fényezett keményfaállványban, porcellán betéttel szép kivitelben napi áron szállit **Fischer János** „Banatul“ gyógyszertára, Lugos.
450 II.

LANZ
GŐZ- ÉS MOTOR
CSÉPLŐGÉPEK
MINDEN NAGYSÁGBAN.
MOTOREKÉK
KASZÁLÓGÉPEK
AZONNAL RAKTÁRRÓL SZÁLLITHATÓK.

UZINELE LANZ S. A.
BUKAREST, STRADA BATISTE 14. bis.
547

Legtökéletesebb, legizlésesebb
hálószoba és egyéb butorok, amerikai irodai berendezések
FODOR TESTVÉREKNÉL
TÂRGU-MUREŞ, KORZÓ-KÖZ
6600

DR. COSMUTZA SZANATORIUMA
CLUJ-KOLOZSVÁR, FELLEGVÁR.
Belgyógyászati és könnyü idegbetegek részére, különös tekintettel a légzőszervek megbetegedéseire.
A szanatorium a Fellegvár tetején fekszik gyönyörü kilátással a gyalui havasokra. — Modern berendezés, diatetikus cura.
Rador 2072 599

Szobafestő
és mázoló segédek állandó alkalmazást kaphatnak
Temesvárott
A Munkaadók Szindikátusánál (Ipartestület).
605

Tőzsdei Hirlap
200
a legjobb és legelterjedtebb budapesti **napilap.** Megjelenik délutánonként 12–16 oldal terjedelemben. A legeredményesebb hirdetési orgánum. (Politika, Közgazdaság, Tőzsde, Szinház, Sport) Legpontosabb hirszolgálat a világ minden részéről.
Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Budapest, VI., Vilmos császár-ut 78.

Elismerten legjobb minőségü
PLANIA

mozizenek, szénkefék
raktárról azonnal kaphatók

DURA
Elektrotechnikai és müszaki vállalat, Galván elemek gyára.
TIMIŞOARA, II. Calea Buziaşului 12.
446

1026 ELSŐ Lloyd 1895
ERDÉLYRÉSZI ÉKSZERÁRUGYÁR
Cluj, Calea Regele Ferdinand 19.
Tel.-interurban: 218. Sürgönycim: Juvelliere, Cluj.
Ékszerárugyártás és nagykereskedés!
Fogaszati arany és forraszto. — Arany-, ezüst-, platinabeváltás! Klenzle és Schwarzwald órákban valamint kina-ezüst tárgyakban nagy lerakat!
Csak viszonteladásitóknak!

VÁROSI JÓDOS GYÓGYFÜRDŐ
NOVISAD (Jugoszlávia)
Pensio rendszer. Külön ellátás és szobák. Iszapkezelések. Sósfürdők. Hydrotherapia. Röntgen-laboratórium. Kvarclámpa. Diatherma és villamos kezelések.
Állandó fürdőorvos! Nyitva egész évben Téli kura
6626

Borszék-fürdő
Szezon julius 1 — szeptember 15. Szénsavas- és iszapfürdők, meleg és hideg. — Elsőrangu éttermek, szállodák és villák minden komforttal, villanyvilágitással. — Maximális árak.
Vasutállomás: Teplița Română.
Minden vonatnál kocsi és autobusz közlekedés.
Rador 2073 601

Ujonnan megnyilt az
Esplanade Palace
szálloda Bukarestben
Blvd. Academiei
8. sz. alatt.
Modern kényelem
Lift, fürdő, meleg és hideg viz a nap vagy éjszaka bármely órájában.
Uj és elegáns berendezés.

Keskenyvágányu vasutak
teljes felszerelése a **győri vagongyár** gyártmányainak kizárólagos eladása. — **Angol-Magyar Bank Részvénytársaság** keskenyvágányu vasutosztály.
Képviseletek: Arad, Geiringer és Böhm okleveles mérnökök, Strada Eminescu **No. 5. Cluj, Erdős Mór** okleveles mérnök.
Állandó erdélyi lerakat! Nyomjelzés! Tervezés! Epités!
Rador, Arad 3:33 254

Speciális gép és precizios motorjavitó mühely.
7767
Elvállalok mindennemü gazdasági gép- és MOTOR-javitást, mindennemü szerelést, esztergálást, AUTOGÉNHEGESZTÉST, TÖMEG-CIKKEK gyártását, IPARTELEPEK berendezését, annak költségvetésének kidolgozását. Meghivásra vidékre is kiszállunk. Ezen üzemet CZIRBUS István Ganz gyári motor-osztály volt mérnöke vezeti. ☞☞☞ Szives pártfogást kér
KERTÉSZ HENRIK
bádogos, szerelő és precizios motor javitó mühelye BRASSÓ, Telefon 552. - Szent János-utca 23. - Telefon 552.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

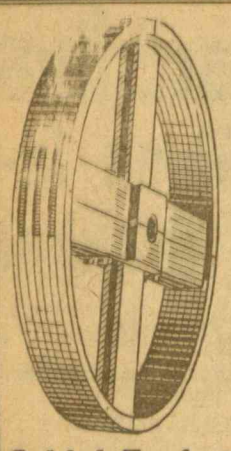

CHRISTEL-féle faszij-korongok egyedárusitása.

Schiel Testvérek gépgyár r. t.
városi lerakatában, BRASSÓ.
Fiókraktárak: Arad, Kolozsvár, Medgyes, Temesvár, Bucureşti, Jaşi, Bălţi. 2058

A NAGYSZEBENI
SIEBENBÜRGISCH-DEUTSCHES TAGEBLATT

A NÉMETSÉG LEGRÉGIBB, LEGNAGYOBB ÉS LEGELTERJEDTEBB LAPJA DÉL-KELETEURÓPÁBAN. :: A VALÓDI NÉMET MUNKA LEGHIVEBB KÉPÉT ADJA. :: ELŐFIZETÉS ÉS HIRDETÉSEKRE VONATKOZÓLAG SZIVESKEDJÉK A SIEBENBÜRGISCH-DEUTSCHES TAGEBLATT KIADÓHIVATALÁHOZ FORDULNI.

10469

NAGYSZEBEN,
MÁRIA KIRÁLYNŐ-UCCA 23. SZ.

A Bodoki Matild
GYÓGYVIZ
borral vegyitve a legjobb és legkellemesebb ital.
Kutkezelőség: G. FLEISCHER, Braşov.

Főlerakatok:
Sepsiszentgyörgy: Fehér Istvánné,
Kézdivásárhely: Neumann, Millenium szálloda,
Segesvár: I. Fleischer & Mönich,
Fogaras: Leopold Thierfeld,
Szeben: Gastwirterein A. G.
Medgyes: Schmidt János,
Gyulafehérvár. I. B. Misselbacher,
Kolozsvár: Derzsy Dezső. 2074
Marosvásárhely: Pinkász Singer,
Abrudbánya: Traian Neculae.

CEMENTIPARI GÉPEK

2080

Betonkeverő GÉPEK

Cement tetőcserepek, beton- és salaktéglák, üreges betonblokkok, padló-, járda- és garnitoldlapok gyártására, — kézi és erőhajtásra, formák, betoncsövek, kutgyürük, lépcsők, vályuk stb. előállitására, kőzuzók, hengermüvek. betonkeverők. I-a cementfestékek. Teljes asbestcementpalagyári (E T E R N I T) berendezések. —

„MODERNA"
Épitőipari-, Gépek- és Radiator R. T.
Brassó, Kis-utca 12. sz.
Telefonszám 578.
Árlapok, költségvetések, látogatás dijmentesen. Saxonia 220

Hirdessen a Brassói Lapokban.

VEREINIGTE CARBORUNDUM & ELEKTRITWERKE A. G. ALT.-BENATEK, WIEN,
vezérképviselete és lerakata Nagyrománia részére:

KAMARYT & MEDER
MÜSZAKI ÜZLET
ÉRDEKKÖZÖSSÉGBEN: KANN & HELLER, BUDAPEST—WIEN.

Főüzlet: Brassó, Weisz Mihály-u. 15. Telefon: 47 és 613.
Tárirati cim: „K A M E D E R„ Braşov vagy Timişoara
Fiók: Temesvár, Bonnaz-ucca 12 a. Telefon: 21—48.

Szállitunk raktárról:
FENTI GYÁR VILÁGHIRŰ CARBORUNDUM- ÉS ELEKTRIT ANYAGÁBÓL KÉSZÜLT:

csiszolókorongokat, reszelőket, fenő- és lehuzó köveket mindenféle alakban, méretben és keménységben **az összipar részére;**
„Bohemia-Crystallit" — korongokat, **üveggyárak részére;**
Carborundum — vágókorongokat a **márvány- és kőipar részére;**
„Electrit C" csiszolókorongokat **a faipar részére:**
Eredeti „Carborundum"- és „Elektrit" csiszolóport;
Eredeti „Carborudum" csiszolóvásznat és papirt, továbbá mindenféle speciális csiszoló árut.
Árajánlat dijmentesen!

Viszontelárusitóknak kedvezmény!

FABRICA DE ARTICOLE FUNEBRALE FRIDO TEMETKEZÉSI CIKKEK GYÁRA

584 FRISS ZSIGMOND és Dr. DOCTOR GUIDÓ budapesti temetkezési cikkek gyárával érdekközösségben.

Arad, Piaţa Catedralei 13—14 szám.
GYÁRT: szemfedeleket, ravatalozási cikkeket, koporsódiszeket, müvirágokat, sirkoszorukat.

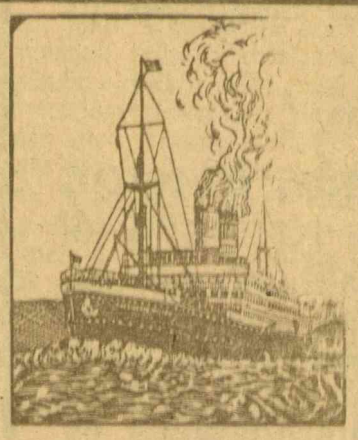

FIGYELEM!

A dél-amerikai kvóta még nem telt be,
604
mivel az oda való kivándorlás most korlátlan. Aki tehát gyorsan akar Argentiniába vagy Brazilliába utazni, kérjen prospektust a

COSULICH LINE-től
BUCUREŞTI, Cal. Griviţei 181.

Legolcsóbb és legkényelmesebb utazási lehetőség **Amerika, Canada, Argentinia és Brazilliába.**
Vasuttal való utazás a hajóig csak 48 óráig tart. Csak egy határ!

CSÉPLŐGÉPEKET

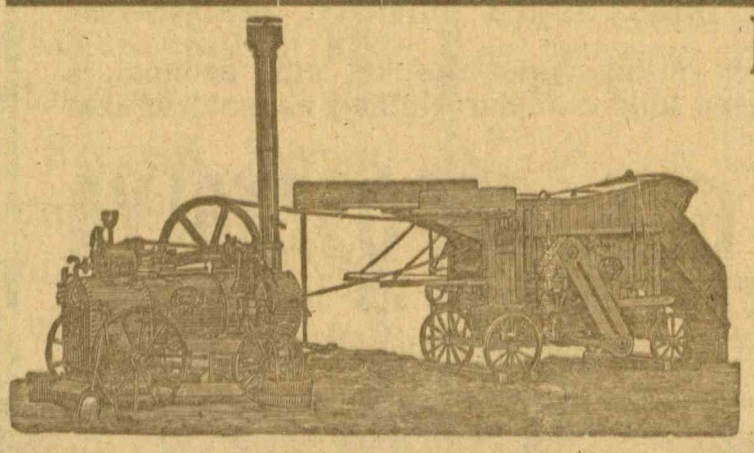

Benzinmotor-kézi- és járgány hajtásra olcsón és kiváló minőségben raktárról szállitunk: —

E. Sz. G. E. Géposztálya
Nagyszeben, Só-ucca 22. szám.
567

SATMAR
9894
DACIA
(volt Pannonia) szálloda, étterem és kávéház. Kitünő konyha elsőrangu szobák, hideg-meleg vizvezetékkel és központi fütés

---

2068
Nagy választék Omega és Longines órákban!
Osterzetzer H.-nál
Brassó, Buzasor 9. szám

Állandó raktár CONTINENTAL, TRIUMPH és ADLER irógépekben.
Fizetési könyitések.
HANS CLOOS
BRASSÓ — SEGESVÁR
Fekete-ucca 19. 2076 Kut-tér 1. sz.

---

590 „Rador" No. 2052
Dr. RÁCZ
szanatórium és gyógyfürdő-intézet
NAGYVÁRAD, Str. PR. CAROL 7.
Vizgyógykurák, szénsavas-, villany-, hő-, fényfürdők, belégző gyógymódok, idegesek, gyengeségi állapotok, fej-, szív-, gyomor-, bél-, vesestb. betegek gyógyitása. — Hizó,- fogyókurák.
SZOBÁK PENZIÓVAL!

Gőz, viz, gáz és olaj
armaturákat
mindenfajta szivattyukat, vizifecskendőket transmissziókat, vas-, fém- és acél öntvényeket szállit
„TRANSSYLVANIA" R.-T.
Gyárak: Târgu Mureş, Wien, Budapest.
Iroda: BRASSÓ, LÓPIAC 32. sz.
Telefon 53. III. oszt.
2043 II.

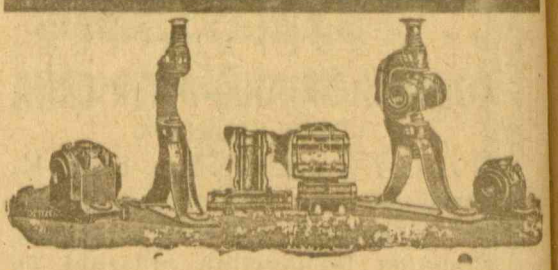

TRANSMISZIÓKAT
GYÜRÜSKENŐCS-CSAPÁGYAKAT
legujabb kivitelben, u. m.
o-o az összes o-o
TRANSMISZIÓ ALKATRÉSZEKET
készíti és raktárról szállitja
o-o azonnal o--
TEUTSCH GYULA
GÉPGYÁRA — BRASSO.
2081

Az elökelő világ csak Ch. Dupré féle

„BOUQUET D'ORIGAN"
Kölnivizet,
Rizsport,
Arczcrémet
használ.
CH. DUPRÉ PARIS

Müszerész mühely
BRASSÓ, KAPU-UCCA 10. SZÁM.
ZIEGLER

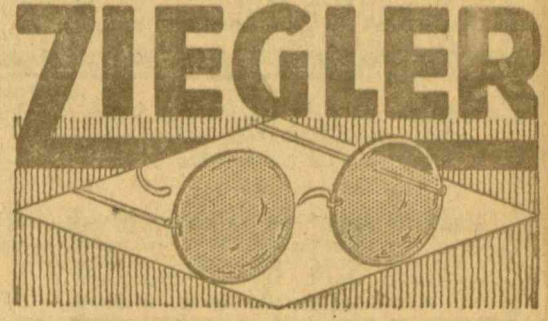

ZEISS, N. G. BUSCH és RODENSTOCK gyártmányok.
Szemüvegek orvosi rendelet szerint.
2046 **Saját üvegcsiszolda!**
ÉKSZEREK ÉS ÓRÁK!!

Első Aradi Tükörgyár Str. Colonel Pauliuc No. 4. — Villanyerőre berendezett tükör és üvegcsiszolda. Készit minden a szakmába vágó legmodernebb csiszoló és gravier munkákat megadott rajz szerint. 975

Nyomatott a „Brassói Lapok" nyomdavállalatának körforgó gépén, Brassóban.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pt. Şcoală - BCU Cluj